

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JOZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SANDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt. 1/2 évre 7 frt. 1/4 évre 3 frt 50 kr.
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapeston 4 kr., vidéken 5 kr.

A bécsi ut.

Budapest, január 15.

A helyzet súlypontja újra Bécsben van, ahol ma Bánffy miniszterelnök ő felsége elé terjesztette az ellenzék békefeltételeit, amelyeket tegnap elutazása előtt minisztertársával együtt megvitattott. Az audiencia után koronatanács volt, amelyben résztvettek Wallasics kivételével a Bécsben időző miniszterek valamennyien, és ő felsége, akinek alkotmányos érdekeitől várják e pillanatban a békés kibontakozás lehetőségét, ez értekezleten értesült arról az állásponttól, amelyet az egész kabinet úgy az ellenzék feltételei, mint a Széll-féle közvetítő proposíciók tekintetében elfoglal. A felhivatalos jelentések a koronatanácsról csak azt az egy pozitív adatot mondják, hogy a miniszteri tanácskozást holnap ő felsége elnökle alatt újra folytatják, de hozzátehetjük, hogy akkorra sem várható a korona végleges döntése, sőt megeshetik, hogy a miniszterek még kedden is Bécsben maradnak, hogy bevárják ő felségének elhatározását, amely aligha fog bekövetkezni ott a miniszteri értekezleten. A kormányhoz közel álló körökben úgy beszélnek, hogy a tegnapi minisztertanács az ellenzék követelései szemből nem helyezkedett a merev visszautasítás álláspontjára és jogosult az föltevés, hogy a Széll-féle proposíciók eloszlatják ő felségének a szabadelvű párt harcias elemeitől annyira hangoztatott aggodalmait. Az bizonyos, hogy a korona végleges döntése Bánffy mostani bécsi útja alatt nem várható és döntés most csak oly irányban fog történni, hogy a kormány, hazatérte után, rögtön megindítja a disszidensek közvetítésével a béketárgyalásokat. Ezek a tárgyalások napokig elhúzhatnak, bár úgy az ellenzékben, mint a szabadelvűpárton nagyon megfogyott azoknak a száma, akik föltétlenül megadást követelnek ellenfeleiktől.

A miniszterek bécsi utjáról az alábbi felhivatalos jelentések szólnak:

Báró Bánffy miniszterelnök, báró Fejérváry és Lukács miniszterek ideérkeztek. Délelőtt 10 órakor a király kihallgatáson fogadta Bánffy miniszterelnököt és azután ő felsége elnökle alatt tanácskozás volt, amelyen báró Bánffy miniszterelnök, báró Fejérváry, Lukács és Széchényi Manó gróf miniszterek vettek részt. A tanácskozás 1 óra hosszánál tovább tartott és holnap délután 1 órakor folytatják. (O. E.)

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter és Lukács László pénzügyminiszter tegnap este, báró Bánffy Dezső miniszterelnök pedig ma reggel ideérkeztek. Ma délelőtt fél 10 órakor ő felsége báró Bánffy Dezső miniszterelnököt kihallgatáson fogadta, mire ő felsége elnökle alatt minisztertanács volt, amelyben részt vettek: báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Lukács László pénzügyminiszter és gróf Széchényi Manó ő felsége személye körüli miniszter. Holnap délután 1 órakor ő felsége elnökle alatt folytatják a miniszteri tanácskozást. (Bud. Tud.)

Bécsi tudósítónk a következőket jelenti telefonon: Báró Bánffy miniszterelnök Lukács László pénzügyi és báró Fejérváry honvédelmi miniszterrel ma reggel jött meg és gróf Széchényi Manó miniszterrel együtt szokás ellenére már nagyon korán, reggel kilenc órakor jelent meg a Burgban. A király először a miniszterelnököt fogadta fél óra hosszat tartó kihallgatáson, azalatt a többi miniszter a szomszédos csarnokban várakozott. Az audiencia után a szalonban a király elnökle alatt konferencia volt, amelyen valamennyi miniszter részt vett. Báró Bánffy előterjesztette az ellenzék pártok részéről átadott stipulációkat, amelyeknek minden egyes pontját hosszasan és behatárolva megvitaták. A tanácskozás teljes egy órahosszat tartott s azzal végződött, hogy a király fenntartotta magának a döntést és közölte a miniszterekkel, hogy holnap fogja elhatározását tudatni. A minisztereket holnap délután egy órára hívta meg a király a Burgba.

Bécs, január 15.

Ujra megelénkült a bécsi Magyar Ház s mint a múlt vasárnap, most is egyszerre négy miniszter lakója van: Bánffy Dezső miniszterelnök, Fe-

jeváry honvédelmi s Lukács pénzügyminiszter és természetesen gróf Széchényi Manó, a király személye körüli miniszter, aki a házigazda szerepét végzi nagyurhoz való figyelemmel. Bécsben van Wallasics Gyula közoktatásügyi miniszter is a feleségével, de ő kényelmesebbnek tartotta a Bristol fogadóban lakást bérelni, mintegy ezzel is jelezve, hogy a kabinetet ő nem képviseli Bécsben. Báró Bánffy Dezső kivételével mind a három miniszter még szombat este érkezett ide és mikor már haza tértek a színházakból, akkor sem tudták még, hogy hány órakor fogadja őket a király. A miniszterelnök másnap reggel nyolc óratájt érkezett meg (a vonat majdnem egy órát késett), és már várta a kabinetiroda értesítése, amelyben tudatják vele, hogy őt külön 10 óra-kor, a többi minisztertársaival együtt pedig 10 órakor fogadja a király.

Mielőtt a királyhoz mentek, összeült konferenciára a négy miniszter, és meghatározták a király sorrendet, amelyben a királynak megteszik előterjesztéseiket és természetesen informálták Széchényi minisztert a tegnapi minisztertanács határozatáról, amely diskutálhatónak tartja az ellenzék feltételeit és megállapítja a kormány ellenkövetéseit.

A király a kitűzött időben fogadta Bánffyt, aki alighogy távozott, ismét visszatant a király fogadószobájába, három miniszterkollektívájával, Fejérváry katonai díszben, a két másik miniszter frakkban.

A miniszterelnök és a miniszterek fölvtva terjesztették elő a békeakció eddigi momentumait, még pedig a következő sorrendben:

1. Az ellenzék békefeltételeit előterjesztette báró Fejérváry;
2. A kormány terveit és feltételeit báró Bánffy;
3. Széll Kálmán javaslatát báró Fejérváry, egyuttal Lukács László pénzügyminiszter is ismertette a kormány álláspontját a kiegyezés ügyében.
4. Majd Bánffy miniszterelnök ismertette Falk Miksának, gróf Tisza Istvánnak és Hegedűs Sándornak szabatosan körvonalozott álláspontját s a különböző közvetítő véleményeket. A magyar házból eredő hírek szerint a király engedett a kiegyezés tekintetében elfoglalt álláspontjának merevségéből és nem támasztott nehézséget az ellen, hogy a kormány a holnapi folytatódó tanácskozáson Széll Kálmán javaslata értelmében újabb előterjesztéseket tegyen Hosszabbban vitatták meg a házszabályok reviziójának kérdését; e

T Á R C A.

A háziipar.

Báró Dániel Ernőné

felolvas sa az iparegyesületben.

A társadalom nagyon szívesen foglalkozik nálunk, de másutt is a nép jólétének előmozdításával s majdnem általános lesz a jelszó, hogy óvjuk meg a népet a közelszegénységtől. Ebben közreműködni minde kinek hazafiai vagy honleányi kötelessége. Természetes, hogy az orvoslás eszközei nemcsak a műveltebb és vagyonosabb osztályok kezében, hanem magának a népek kezében is vannak. Ezért kell tehát első sorban a figyelmet a nép munkaerőjének és tehetőségének értékesítésére fordítani. Így részesül a háziipar különös gondozásban, mert ez, ha nem is egyedül, de egyik főszokás arra, hogy általa a nép jövedelmi forrásait gyarapítsuk, megélhetését biztosítsuk, állandó foglalkoztatás által erkölcsi is nemesítsük s így anyagi és erkölcsi jólétének alapjait biztosítsuk.

Igen idős tehát az Országos Iparegyesület háziipari szakosztályának tőrvéke, mely rendes és állandó keresetforrásává kívánja nevelni a háziipart, hogy ez az ország minden vidékén eszköz legyen a tisztesség megélhetésére, esetleg vagyonszerzésre, különösen pedig a közelszegénység megszüntetésére és részben a tömeges kivándorlás elkerülésére.

Hazánknak legtöbb vidékén van a háziiparnak fontos hivatása. Erdélyben mindkét nembe-

munkaerő — nem lévén megfelelő foglalkozást, — kelet felé vándorol; a felvidéken a természet mostohasága utálja a népet hasznos mellékfoglalkozásra s mert ilyen nem akad, sokan Amerikában keresik és találják meg az itthon hiányzó munkát. Végül az Alföldön a köznépet azért kell háziiparra szorítani, hogy az ne csak az év egy részében dolgozzék és termeljen. Oda kellene törekedni, hogy a földműves népek télen is legyen hasznos foglalkozása s hogy megértessük vele, miképp becsületes munkával nemcsak a családját kell fenntartania, hanem esetleg — egy pár forint félretételével — a jövőről is gondoskodni.

Ez alkalommal a tisztelt háziipari szakosztály felhívására csakis a torontalmegyei háziiparral kívánok foglalkozni s mutatni e megye kézziműveit kerülnék ma bemutatásra, hogy ezeket érdem szerint méltányolhassuk, a következőket kívánom előrebocsátani:

A torontali nép rendkívül szereti a házi és népiipart. A nők napestig türelmesen görnyednek a hímzőkeret vagy a szövőszék mellett. S ha munkájuk sikerül, ők gyönyörködnek benne a legjobban. A nép mohón keresi a munkát. Kézi ügyessége bámulatos. Öreges és ifjak gyorsan tanuják meg a komplikáltabb dolgokat is s kedvvel, ügyességgel végzik munkájukat.

Ósi foglalkozása a szövés és hímzés. Megfontja a gyapjút éppen úgy, mint a kendert. A gyapjúból szövi a tyilinceket, nemkülönben a férfi ruházatához szükséges kélmét. A kender szalaj igen durvák s így az abból készült vásznak csakis a háztartásban előforduló egyszerűbb darabokra használja.

A szerb vászon név alatt ismeretes kelme már jóval finomabb és a fehérenemű készítésénél számításba vehető.

Himeznek arannyal, selyemmel és pamuttal egyaránt. Jelenleg ez a legelterjedtebb iparág nálunk.

A keresetképeség ma aránylag még igen csekély, mert a megye határára tal csak annyit tud a közönség, hogy Torontálban szép szőnyegeket szönek, de ezek ma még drágák és mert a vevőközönség a nép, s általában minden vidék háziiparát csak fényűzési cikknek tekinti, amelyből jórészt csak mutatónak tartogat egy-egy tárgyat.

Pedig könnyű volna a közönséget fölvilágosítani, hogy a torontali szőnyeg, tekintve szépségüket és tartósságukat, korántsem drágák. Hiszen ma-holnap már műipari jelentősége is lesz a torontali szőnyegnek, melyet a nép azelőtt csak házi használatra készített.

Kissé rendszeresebb figyelemben csak mintegy 17 év óta részesülnek a torontali szőnyegek, amikor — közvetlenül az 1881-iki nőiparkiallítás után — Kovalszky Sarolta fölkarolta a szőnyegszövés rendszeresítését és fejlesztését, s kiaknázni kezdte a nép parlagon heverő képességeit. Akkor-tájt Nagy-Beeskereken is létesítettek szőnyegszövőiskolát, majd szőnyeggyárat, mely azonban nem tudott sikereket elérni. Az eleméri házi szőnyegszövés azonban fokról-fokra fejlődött, minden kiállítás után jobban pártolta őket a közönség is. Jobb minták, jó anyag kiosztása, a festés tökéletesítése után a házi szőnyegszövés igen szép fokra fejlődött, mint az a mai bemutatás alkalmából is ki fog tűnni, ami-

tekintben a király óhaját, hogy a kormány — tekintet nélkül arra, sikerül-e neki megegyezni az ellenzékkel, vagy sem — a házszabályok oly módosítására kell törekednie, hogy az obstrukció meg ne ismétlődhessek.

Ami a mostani helyzet személyi részét illeti, hír szerint fő felső az ellenzék ideigő feltevéseit csak akkor tartja teljesíthetőnek, ha a jelenlegi országgyűlés még Bánffy meg szavazza a kiegyezést és ha létrehozza a házszabályok revízióját.

Egy órahosszat tartott a koronatanács s a miniszterek visszamentek a Bankgasse-i házba, a hol átöltöztek. Aztán együtt mentek reggelizni és visszatérve lakásukra együttesen megbeszélték a kiegyezésre vonatkozó előterjesztés tervezetét, Lukács László pénzügyminiszter azt írásba foglalta, hogy a holnapi tanácskozásban átadják a felségnek. Azalatt báró Bánffy meg látogatta Goluchowskit és hazatérve több titkosjegyű táviratot küldött Bécsből, a többi közt Darányinak, Tisza Kálmánnak, Széll Kálmánnak.

BELFÖLD.

Lukács Gyula beszámolója. A monori kerület függetlenségi párti képviselője, Lukács Gyula ma délután 3 órakor tartotta meg Kispesztén, választókerületének legnagyobb községében, beszámoló beszédét. Tekintélyes számu lovasbandérium és a magánfogatok egész sora ment a képviselő elé, ki szabad ég alatt mintegy ezer főre menő közönség előtt mondta el beszédét.

Hivatkozott a legutóbbi szomorú választások eredményére, mely a választások tisztaságát teljesen megemlékezte; az erőszakoskodás, megvesztegetés, mely a nagy többséget teremtette, mintegy előjele volt annak az elkeveredett harcnak, mely most teljes erejével a parlamentben kitört. Kárhóztatta a kormány és különösen a miniszterelnök eljárását, ki a nemzet alkotmányát és jogait lábbal tiporja, ellenben az országgyűlést valóságos télenesre kárhóztatta. Kifejti az obstrukció jogosultságát, mely az ellenzéknek egyedüli fegyvere lehetett azzal a miniszterelnökkel szemben, a kibén, — mint mondja — sem tudomány, sem politikai tisztesség nincs. A jelenlegi parlamenti békélygyalásoknál a függetlenségi párt a legmesszebb menő engedékenységet tanúsított, attól az álláspontjától azonban semmi szin alatt sem térhet el, hogy a jelenlegi kormány éléről eltávolíttassék az a férfi, aki egyedüli akadály, az országgyűlés békés működésének. Bármilyen történjen, a függetlenségi párt most még szívesebben fog ragaszkodni alapelveihez, követelve egyúttal a választási törvény revízióját, mely a választási visszaélések egyedüli orvoslása lehet, továbbá az általános választási jogot, az adózási rendszer reformját.

A beszédet általános tetszéssel fogadták. Azután Sturmán György és Papp Elek országgyűlési képviselők beszétek.

Papp Elek beszéde közben a kispesti szocialisták elnöke, Koller oronok erejével szóhoz akart jutni, de az elnök figyelmeztette, hogy töle a szólás jogát megtagadták. Erre a nagyszámban megjelent szocialisták folyton *Halljuk Kollert* kiáltásokat, *Hol maradnak a mi jogaink?* és más kiáltások.

kor a feltűnést keltett svéd minták igazán meglepő utánzásait vizsgáljuk.

De figyelemreméltók a himzések, serb vázsnak és egyéb háziipar-készítmények is, melyek mind arról tesznek tanúságot, hogy a nép nagyon szeret dolgozni s hogy modern használati cikkek előállítására helyezi a fűslyt. Egyes cikkekben határozott túlermelés is jelentkezik.

A nép ügyességének és szorgalmának e mutatványai méltók a közönség főkoralolására.

A társadalomnak két irányban volna hivatása a háziipar főkoralása körül. Mindenekelőtt komoly figyelmet kellene fordítani vidékenként az egyes házi iparágakra, jó minták, jó anyag kiostása által a népet törekvésében támogatni és lelkiismeretes közvetítők vagy munkalázak által a nép készítményeit rendszeresen kellene terjesztetni a belföldön, ugymin — esetleg — külföldön is, amire nézve a legutóbbi londoni kísérlet igen biztató lehet. Mindezekre nézve az utakat és módokat kijelölni, a háziipari szakosztály lehet hivatott.

Másik földadata a társadalomnak az volna, hogy a háziipar szebb termékeit szalonképessé tegye és általános terjesztésén közreműködjék. Ebben a kezdeményezés szerepe a hölgyeket illeti, akiknek jó érzéke és finom ízlése csakhamar föl fogja ismerni, mely cikk alkalmas a szalon vagy a ház díszítésére s akiknek jó szíve bizonyára örömet fog vállalkozni a nemes példaadásra és az ádvös propagandára.

Hiszen a nép jólétét mozdítjuk elő minden kis áldozattal, melyet az ügy érdekében hozunk. A munka, fáradság és áldozat pedig, melyet a népies háziipar föllendítésére fordítunk, kedves lesz Isten és ember előtt egyaránt.

kal zavarták Papp Elek beszédét, aki kijelentette:

— *Az urak hallgassanak meg, akik akarják, de tiszteljék a vendégjogot és várják meg, míg beszédemet befejezem.*

Erre Koller erőszakkal feltolakodott az emelvényre, és csak a legnagyobb dulakodások közt rendőri karhatalommal távolíthatták el, mire elvtársai hataknas abeugolások közt neki estek a választóknak, kiknek hüggadsága és jóansága akadályozta meg, hogy nagyobb botrány nem keletkezett. A nagy zűrzavarban a Dalárda elénekelt a Himnust, amire a beszámoló véget ért. Este társasvacsora volt a képviselő tiszteletére.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét szerkesztő bizottság folyó évi január hó 13-án Lányi Bertalan miniszteri tanácsos elnökével tartott ülésében a birtokminimumot tárgyalta. A kérdés lényege az: Kell-e az egy személy kezében egyesített ingatlan birtok tekintetében egy oly legkisebb mérték megállapítani, melyen alul az illető birtok meg nem osztható és ha igen, miképp határozottassanak meg ezen birtokok kritériumai? A bizottság beható eszmecsere után az előadó véleményét elfogadva, megállapodott abban, hogy birtokminimum felállítását a polgári törvénykönyvben kivánatosnak nem tartja, másrészt azonban a tulajdonostársak, főleg az örökösársak közötti osztályra vonatkozó szabályok bizottsági megvitatása alkalmával megfontolás tárgyává fogja tenni azt: nem kell-e alkalmas módon odahatni, hogy az ingatlan birtokoknak — különösen u. n. parasztbirtokoknak — gazdasági szempontból hátrányos megosztásai az örökösársak között lehetőleg elkerültesse. A bizottság azután áttért a határjárás és a megyeigazgatás kérdésének tárgyalására. Az eszmecsere főleg a körül forgott, kell-e a birtok- és illetéki tulajdoni keresetek mellett a határjárási és megyeigazgatási keresetet mint külön keresetet fenntartani.

Népgyűlés az Ujvásártéren.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 15.

A közmunkatanács megtagadta az Ujüpület teltét a népgyűlés rendezőtől, de nem akadályozhatta meg, hogy a főváros független polgársága a maga törvényadta jogával élve tiltakozzék a mai ex-lex állapot ellen és tüntessen a kormány ellen, amely az alkotmány megromlását földidte. Az Ujvásártéren volt meg ma délután a népgyűlés, oda is elment vagy tizenötezer ember, talán több is, legalább alig lehetett belátni azt az embertömeget, amely a téli hidegben neki meledve órákon keresztül hallgatta a budapesti népgyűlések ismeri szónokait. Alább elmondjuk, mi történt a népgyűlésen, hogy utána mi történt, már tetszik tudni — a rendőrség megint elkövetett egy csomó tapintatlanságot; tüntelés támadt, aztán nekügrattak a lovasrendőrök a tömegnek, egy pár embert eltiporáltak, vagy tizet bekisértek és ezek közt egy magánhivatalnokot elítéltek tíz forint pénzbüntetésre.

Tulságosan jó véleményünk sohasem volt a mi fővárosi rendőreink humanitásáról és jogérzékéről, — elvégre az illetlen szabályait nem kell könyv nélkül tudniok, — de amit ma elkövettek a rendőrök, erre nem fog mentéséget találni a belügyminiszter ur sem. Egy derék újságíró kollégánkra zudították a régóta bennünk rekedt vad-ságot, egy kollégánkra, aki a megtestesített szelidég, akinek mindenki csak jó barátja. Egy baja van, hogy egyik lábára sánta. És ilyen emberrel éreztette brutális erejét öt-hat tagbaszakadt rendőr saját külön kapitányuk vezénylete alatt. A védtelen, nyomorok embertől elvetétek mankónak használt botját és azzal is verték agyba-főbe, leszaggatták ruháját s már építétek „a vitézek” azt a derék, művelt fiatal embert a legocsányabb inzultusok közt, be a kerületi kapitányára, amikor két rendőrtiszt-ismerőse kimentette szárnalmas helyzetéből.

Nagyon komoly eset ez, főkapitány ur, mert sajnosan igazolja, hogy a mi államrendőrségünk nincs hivatása magaslátán. A főkapitány ur a nála járt újságíróknak becsutetszavát adta, hogy igazságot szolgáltatt ebben az ügyben és megindítja a legszigorubb vizsgálatot. Elvárjuk, hogy ennek a vizsgálatnak csak az az eredménye lessz: könyörtelen megbüntetés azoknak, akik nem ami újságíró kollégánkat, hanem a békés adófizető polgárt oly súlyosan inzultálták. Nem bánjuk, szerezzen tiszteletet a rendőrség a maga önértetének, de keztyus kézzel dolgozzék, mielőtt belekap egy tisztességes polgár becsületébe és személyes szabadságába.

A népgyűléstől és botrányos folytatásáról tudósítókink a következőket jelentik:

A főváros polgársága a budapesti szocialdemokrata munkásokkal ma délután négy órakor nagy

népgyűlést rendezett az Ujvásártéren, hogy tiltakozzék a mai alkotmányellenes állapot ellen s követelje az általános és titkos választói jogot. A polgárság a Múzeum-kert mögött levő térségen csoportosult s innen vonult fel tömböt sorokban nemzeti színu lobogók alatt, élén az országgyűlési képviselőkkel s az egyetemi ifjussággal.

A menet a Múzeum-köruton, Kerepesi-uton s Luther-után át vonult a népgyűlés színhelyére. Utközben sok bámulója akadt a hatalmas emberáradatnak, de a rend sehol nem bomlott föl. Mire a menet az Ujvásártéren ért, akkor ott már óriási tömeg hullázmózt a tágas tribün körül, ugy hogy a népgyűlésen jelen voltak számát tizenötezerre lehet tenni.

Az országgyűlési képviselők közül ott voltak: Holló Lajos, Blaskovich Ferenc, Putnoki Móric, Barabás Béla, Seluha István, azonkívül báró Kaas Ivor, Szederkényi Nándor, Kasics Péter stb. Pontban négy órakor nyitotta meg a népgyűlést Várady Károly. Ajánlatra előnkül megválasztottak: Holló Lajos, dr. Molnár Jenő, Vázsonyi Vilmos, Fényfő Kálmán, Dobrosszky Ágoston, Mezei Péter és Gombosi Béla; jegyzők lettek: Vig Viktor, dr. Boross Samu, Kardhorád Árpád és dr. Goldner Adolf.

Holló Lajos a következő beszéddel nyitotta meg az ülést: Míg Európa többi államaiban az utolsó évtizedek alatt mindenütt a szabadságnak, a népjogoknak lángja lobogott, addig Magyarországon a jogsfosztás, a nép letiprása, az alkotmány részének elkobzása volt napirenden. Egyesek oda rakják mindazt a kincsét, amivel a nemzetet bír, a hatalom lábaihoz, hogy ők viszont hatalmat kapjanak. Azt hittük, hogy ennek is lesz határa, de e hatalombitorlók mértékét nem ismernek. A megdöbbenés fog el bennünket, látva a jogok elkobzását, amelyekért annyi vér folyt, de ez csak ugy volt lehetséges, hogy a nép nem volt egy akaraton. Ha egy akaraton lennénk, akkor le kell a bilincseknek hullani rólunk. Ismét felkél a szabadság napja. Ennek a rendszernek megdöntésére egyesültek a különféle ellenzéki pártok. (Telkes éljenés.)

Barabás Béla: Egy kiáltást hallottam a népből: Hazát a népek, amelynek honja van, jogot a népek! Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt nevében én is odadörgöm a hatalomnak: jogot annak a népek, mely kötelességét teljesíti. 50 évvel ezelőtt felratta az egész nemzetet az a szót: Talpra magyar! Most, ötven esztendő után, midőn annyit küzdött a nemzet e jogokért, ismét odajutottunk, hogy ismét oda kell kiáltani a magyar népek: Talpra te magyar nép, védelmezd meg a hazát! Az országgyűlésen nekünk hatalmas munkát kell teljesítenünk, de a mi erőnk gyöngye, ha nem all mögöttünk a lelkes magyar nép.

E népből merítjük mi a bizalmat s erőt a további küzdelemre. A mai rendszer megbuktatásán fáradozunk mi, amely útjában van a nép jogai érvényesülésének. (Telkes éljenés.)

Blaskovich Ferenc: Nemzetünk utolsó 300 éves történelme több bizonyosságot tesz arról, hogy valahányszor a nemzetnek szabadsága és alkotmánya meg lett támadva, mindannyiszor leomlottak a választások, melyek a polgárokat egymástól elválasztották s egyesült erővel szálltak síkra nemzetünk, szabadságunk, alkotmányunk védelmére. Egy önző párt hatalmába kerítette az országot. A Tisza-csoport (Abog! Le vele!) nem arra törekedett, hogy a nemzet gyarapodjék, hanem arra, hogy a hatalmat minden eszköz segítségével a kezükbe kerítsék. Szabadellvűeknek hazudják magukat. Hol van egy szabadság is, amit ez a part le nem rontott volna, hol a polgárjog, amelyet le ne tiport volna? És most, mikor az ellenzék egyesült erővel neki támadt e rendszernek, azt mondják, hogy mi, ellenzékiek, veszélyeztetjük a parlamentarizmust. A parlamentarizmusnak alapja a tiszta, szabad választás, (Ugy van!) hogy a nemzetnek minél nagyobb része becsatlansék a polgárjogok élvezetébe, hogy ott a törvényhozásban igazán a népek akarata érvényesüljön. (Telkes éljenés.)

Szederkényi Nándor: Ma éjtel Magyarország hatalmának ez idő szerinti kezelője, Bánffy (percekig tartó abeugolás) Bécsbe utozott s ma fog eldőlni, vajjon Bánffy maradjon-e, vagy a magyar alkotmány veszen. (Gyalázat!) A magyar alkotmány nagy veszélyben van. Szükséges, hogy ennek megvédésére mi is talpunkra álljunk, mint tették apáink, odatartva mellünk a golyónak, szuronyának, követeljük: jogot a népek. (Igaz! Ugy van!)

A következő határozati javaslatot terjeszti be:

Határozati javaslat.

A Budapest 1899. év január 15-én tartott népgyűlés határozatilag kimondja, hogy a mai alkotmányellenes kormányzást a nemzet ellen elkövetett gonosz merényletnek tekinti. Alkotmányunknak és nemzeti jogainknak legnagyobb biztosítéka volt mindig, hogy a kormány a törvényhozás által meg nem szavazott adót szedni és ujoncot állítani nem szabad. Ezt a jogot százados küzdelmekben őseink mindenkor vértükkel és életükkel védelmezték meg. Csak a mai kornak jutott az az örök szégyen és le nem mosható gyalázat, hogy magyar emberekből álló kormány alkotmányunknak ezt a legfőbb kincsét megsemmisíté és nemzeti szabadságunknak ezt a megdöntetellennek hitt biztosítékát ledöntötte.

A mai népgyűlés hazafias érzésének egész felhabborodásával emelte a hazaárulás vádját a Bánffy kormány ellen, mely saját hatalmának fenntartására és önző becsúgyának kielégítésére képes volt bűnös kezét az ország még meglévő alkotmánya ellen felemleni. Miután kitagadta a választói jogból a nép millióit és megtagolta, hogy

az ország igazán nemzetti alakulhasson, miután a hivatalos pénz és alkohol segítségével intézte a választásokat, miután elfojtatta az agitáció szabadságát, rést ütött a sajtószabadságot, megszorította a gyűlékezés és egyesülési jogát, mindenütt az erőszak elveit állítván a jog helyébe, most féket vesztve, vakmerő nyíltsággal fennem hirdeti, hogy törvény nélkül fog adót és újoncokat szedni. Sorakozzék az egész nemzet, hogy a merénylők ellen megvédje nemzeti kincsét és felháborodásával elűzze őket arról a helyről, ahová ugyis csak a bűnöknek és törvénytelen-ségeknek egész sorozata áran juthatnak. A mai népgyűlés, hogy a nemzet alkotmánya jövőre hasonló merényletek ellen minél jobban biztosítsa, szükségesnek találja, hogy a népek vagy rétegei bevonassanak a politikai jogokba, ezért követeli az általános titkos szavazati jogot és felhívja az ezen eszmével egyetértő országgyűlési képviselőket, hogy ezt a parlamentben mielőbb sikeres akció tárgyává tegyék.

A határozati javaslatot a népgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Kiss Károly, a szociáldemokrata párt szóoka, kifejezi, hogy a nép mindig távol állt a jogok gyakorlásától s csak akkor vették őket elő, ha szükség volt rájuk. Majd áttér a munkástörvénynek boncolásába s azt rabszolgatörvénynek nevezi, mely a munkások jogát ismét megszorítja.

Urs rendőrtanácsos, ki a rendőrséget képviselte, figyelmeztette a szónokot, hogy fennálló szentesített törvény ellen nem enged meg ilyen kitételeket használni.

Kiss szónok beszéde további folyamán arra kérte elvtársait, hogy a benyújtott határozati javaslatot fogadják el.

Baró Kaas Ivor: A vicinális párt vezére elszaladt Bécsbe. (Nagy derűség.) Maradjon ott, ne is jöjjön többé vissza soha. Nekünk nem kell se ő, se a pajtasai. Ők bevégezték pályafutásukat. Újév napján azt mondta, hogy őt nem viszik el még toloncokocsin se, már ő a világ végéig. Azért ment el, mert nem kap újoncot. Ott fent pedig féltik a hadsereget.

A véderővita alkalmával megvédelmezték azt a jogot, hogy legalább papíron legyen nemzeti a hadsereg, milyen jó, hogy legalább papíron van meg, mert különben Bánffy Lem ment volna Bécsbe, de mert attól fél, hogy a fiatalság nem fog önként fel esküdni a fekete-sarga zászlóra, újabb törvényt kell hozni. S inkább küldik Bánffy, mint a hadsereget. Én azt akarom, hogyha már van általános védkötelezettség, akkor legyen a népek is egy hadserege az általános választói joggal. (Lelesk éljenzés.)

Kassics Péter Bánffy Lucchenhez, ahhoz az orgyilkoshoz hasonlítja, aki a magyar királynét tőrrel lesztarta, mert Bánffy a magyar alkotmány ellen emeli fel orgyilkos kezét. Átter a választásokra s hangsúlyozza, hogy az ellenzék már 30 év óta folyton hangsúlyozza az általános választói jog behozatalát, de ezt a bécsi klik nem engedi, mert ott azt akarják, hogy a magyar legyen rabszolga. Pedig a nép joga a társadalom békéje. Vissza kell szerezni a magyar nép elvesztett jogát. (Lelesk éljenzés.)

Végül Holló elnök határozatilag kimondja, hogy a népgyűlés a beterjesztett határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Ezzel a népgyűlés véget ért és a tömeg elszéledt.

Inzultált újságíró.

Az Újvástartérről lassan hőmpölygött az őriási néptömeg a Népszínház-után át a körút felé. A ki-rendelt rendőrség természetesen nyomukban volt. Az emberáradat a Népszínház előtt megakadt, ekkor Sajó rendőrkapitány minden különösebb ok nélkül megparancsolta a rendőröknek, hogy osszassák szét a tömeget, mire azok jbb ügyhöz méltó buzgósággal rogtattak a teljesen békés közönségre. Rottenetes zsvaj, ordítás s rémes javjeszéklé támadt, a rendőrség kaszabolt jobbra-balra kíméletlenül, miközben több letartóztatás történt.

Akkor ért a Népszínház elé Neszmélyi Artur újságíró kollégánk. A villamos vasut megállójának a jelzőtáblájába fogódzott, mert sánta lévén, nem tudott tovább menni a nagy tolongásban. Az Otthon-körből jött és az Egyetértés szerkesztőségébe igyekezett, a népgyűlésen nem is vett részt. A rendőrök rárontottak és ütöttek, verték, elvették tőle a botját, amely nélkül járnai sem tud. Igazolnival akarta magát, de hiába. Sajó Sándor, a VI. kerületi rendőrkapitány maga is buzdította a rendőröket:

— Ez is ott volt, a gazember!

Hogy a féktelen rendőrhád agyon nem verte Neszmélyit, az néhány újságíró és rendőrtisztviselő beavatkozásának köszönhető. Így is ajultan vették be kollégái a Rémi-szállóba, ahonnan később az Otthon körbe vezették.

Az Otthon kör tagjai nagy felháborodással értesültek az esetről. Dr. Somlyó Nándor nyomban orvosi látelületet vett föl Neszmélyi sérüléseiről. Az Otthon kör megbízásából azonnal egy négytagú küldöttség, Rakosi Viktor, Bródy Sándor, Béla Henrik és Pichler Győző ment Rudnay főkapitányhoz, hogy a durván megbántott kollégánkon ejtett sérelemért elégtételt kérjenek.

A főkapitányt hosszas keresés után az Országos Kaszinóban lették meg. Rakosi Viktor előadta a

rendőrség brutalitását s a súlyos sérelemért, melyet a rendőrség az újságíróknak ejtett, elégtételt kért.

Rudnay főkapitány ezt mondta:

— Egyéniséggel és tisztességgel garantírozom, hogy ez ügyben haladéknélkül a legszigorúbb vizsgálatot indítom meg.

A küldöttség e kijelentést tudomásul véve viszszaért az „Otthon“-körbe, ahol a többi tagokkal közölték küldetésének eredményét.

Neszmélyi Arthur kollégánk az ellene intézett botrányos támadásról a következő nyilatkozatban számolt be:

— Ma ezen vasárnap délutánján fél háromtól egész öt óráig az Otthon körben tartózkodtam. Tanu erre az a százötven kollégám, akik ugyanakkor velem együtt ugyanott voltak. Öt óra mulhatott a tíz perceel, mikor az Otthonból előtávoztam, hogy a szerkesztőségbe menjek. Az Erzsébet-körút végéhez érve, észrevettem, hogy most lehetett vége az újságtéri népgyűlésnek, mert nagy csapatokban vonult el a nép a Kerepesi-úton. Beláttam, hogy kibás lábommal nem lehet megköcsiztetni a Kerepesi-úti vilamos állomásra való átvágást nyugodtan megálltam tehát az Erzsébet-körút 1. számú ház előtt és hogy az arra tartó néptömeg magával ne sodorhasson, átkarolva tartottam a városi villamos vasutnak ott levő állomásjelző oszlopát. Az Erzsébet-körútra tartó nép nyugodtan hang nélkül vonult el mellettem, a hátul jövők azonban egyszerre csak futni kezdtek, amiből azt következtettem, hogy nyomukban rendőrök jöhetnek. Alig telt bele néhány perc, három-négy areából kikelt rendőr ezekkel a szavakkal ugrott hozzám, aki a fent leírt helyzetben álltam:

— Előre gazember! — és tuskolni kezdtek.

— Kérem, énekeim arra van dolgom — szóltam s a kerepesi-útra mutattam — csak meg akarom várni, amíg a nép elvonul.

Nem fejezhettem azonban be szavaimat, amikor már durva ütést éreztem arcomon s egy ittas hang így szólt:

— Ismerünk, gazember! Te is ott voltál! Csak előre!

Megtámadóm Magyarország államiságának nagyobb dicsőségére szintén rendőr volt. Jól megtermett, erős bajusz alak. Ha izgatottságomban jól látam, a 31-es számot hordta a mellén. Ugyanabban a pillanatban újabb rendőrsapat érkezett oda.

— Jertek csak! Vigyék ezt a gazembert! — szölt előbbi támadóm s kikapta 30 forintot érő ezüst botomat a kezemből. Még ekkor is túrtötöttem magam s így szóltam:

— Kérem, én igazolom magamat: hírlapíró vagyok.

Válasz gynnánt az egyik rendőr hátra vágott, mialatt másik három előre löködött s ezt mondotta:

— Majd a locus rendőrök előtt igazold magad, te kutya!

— Kérem, adják vissza legalább a botomat! — láthatják, hogy sánta vagyok, anélkül nem tudok járni! Megyek szívesen, ahova akarjak! Vesztemek ekkor érkezett oda Sajó Sándor VI. kerületi rendőrkapitány, aki tuita rólam, hogy ellenzéki hírlapíró vagyok, így parancsolt rá legényeire:

— Ez is ott volt, előre a gazemberrel!

Mikor láttam, hogy egy rendőrtiszt ennyire megfélemlék magáról, nem szóltam többé egy szót sem s engedtem, hogy az Emke kávéház felé cipeljenek. Arra állottak ugyanis a lovasrendőrök. Miközben a rendőrök hurooltak, észrevettem Bockelberg rendőrfelügyelőt, aki kimagaslott a körülöttem állók csoportjából. Bockelberg régi, személyes ismerősöm lévén, feljé kiáltottam:

— Bockelberg! az istenre kérem! nézze, mit csinálnak velem!

Bockelberg, aki úgy látszik, hangomról megismert, rögtön fűdözöm ellen fordult s a vele együtt ott tartózkodó Krescsányi Kálmán rendőrkapitány és Gersics rendőrfelügyelő intervenciójával kimentett a rendőrlégények kezei közül. Krescsányi kapitány, aki szintén személyes ismerősöm, megkérdezte, hogy mi történt velem? A rendőrtisztek társaságában ott álló újságírók válaszoltak helyettem:

— Hisz látta a kapitány ur, amint cipelték!

A rendőrök már ekkor elpusztultak mellőlem, csak egy detektív állott még mellettem. Gyér bajuszu, kis oldalszakáll viselő ember volt. Előtte mondtam Krescsányinak:

— Nyugodtan mentem és megverték a gazemberek! Az egyik ezüstbotomat is ellopta, nyilván, mert látta, hogy ezüstbót való.

— Ne beszéljen így, — szölt a kapitány — ha nem akarja, hogy megbüntetsem!

Ez a nem várt elgötlet kihozott a sodromból. — Büntessen, amire akar! Nagyobb gyalázat már nem érhet, mint hogy a székes főváros kellő közepén állami közegek utonállók módjára inzultálnak.

Ezután a szó szoros értelmében rosszul lettem, úgy, hogy kollégáim vezettek a Rémi-szállóba, ahol csakhamar magamhoz tértem. Izgatottságom lecsillapulván, nyomban visszatértem az Otthon-körbe, ahol még együtt találtam mindazokat, aiktől állig egy negyed órával előtt történt távozásomkor bucsút vettem. Előadtam a velem történeteket ugyan így, a hogy most leírtam: mire az éppen jelen volt dr. Somlyó Nándor ur állapotomról a következő orvosi látelületet vette fel:

Orvosi látelület.

Neszmélyi Arthur urat elbeszélése szerint a rendőrök f. évi január 15-én délután 5^{1/2} órakor ököllel megverték.

Az eset után az „Otthon“-körben 2^{1/2} órakor

véletlenségből jelen lévén, felkérésére megvizsgáltam s a következő sérülési nyomokat találtam: A felső ajak erősen duzzadt s beszáradt vérről borított. A téli kabátban több véresebb látható.

A tényállás az előadottakkal megfelel, az ütés tompa tárgytól eredhetett.

A sérülés könnyű testi sértésnek minősíthető s gyógytartama 3—4 nap.

Budapest, 1899. január 15.

Dr. Somlyó Nándor.

Ezek után még csak annyival tartozom, hogy az Otthonban jelen volt kollégáimnak köszönetet mondjak, hogy ügyemet magukéval tették és különösen megköszönjem Rakosi Viktor, Bródy Sándor, Pichler Győző és Béla Henrik igen tisztelt barátainak, hogy a rajtam esett sérelemnek megtorlása végett a főkapitánynál azonnal közben járnai szíveskedtek.

Jelen előadásom hitelességeért becsületszavammal, ha kell, eküvel állok jót.

Budapest, 1899. január 15-ikén.

Neszmélyi Artur,

az E-s belső munkatársak, a Budapesti Újságírók Egyesülete választmányi tagja.

A rendőri sajtóiroda Neszmélyi megtámadtalásáról a következőkben számolt be:

A Népszínháznál a tömeggel szemközt állítólag az Otthon körből jött Neszmélyi Artur hírlapíró. Belevegylvén a tömegbe, ott eddigelő meg nem állapított módon bántalmat szenvedett. A főkapitányság azonnal a legszigorúbb vizsgálatot indította meg, amely vizsgálat azonban figyelemmel arra, hogy a rendőrök a rend beállítását elbocsátították, csak később lesz képes a való tényállást megállapítani.

A körüti torlódás alkalmával a rendőrség vagy tíz embert letartóztatott és még az este itélkezett felettük a nyolcadik kerületi kapitány. Egyet ott tartottak éjszakára is, a többit 10 forint büntetés-pénzben marasztalta el.

HIREK.

Budapest, január 15.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek: Lukács László pénzügyminiszter, minthogy Bécsben időzik, holnap hétfőn nem ad kiballagást. — Wlassics közoktatásügyi miniszter és gróf Keglevich intendáns ma Bécsbe érkeztek.

— Új főrend. A hivatalos lap mai számából arról értesülünk, hogy a királyi a minisztertanács előterjesztésére Beretvási Endre kumarást élethosszra a főrendiház tagjává kinevezte. Beretvási Endre a fővárosi előklólv társaság ismert alakja és kitünő gazda hírében is áll. Két év előtt Wahrmann Mór leányával kötött házassága révén szélesebb körökben is emlegettek nevét.

— Kegyelmes asszony a felolvasó asztalnál. Az Országos Iparegyesület nagytermében ma délelőtt előklólv társaság gyűlekezett össze. Az iparegyesület háziipari szakosztálya ugyanis, amely évekkel ezelőtt nagy buzgósággal faradozott a házi iparcikkter terjesztésén, de az utóbbi időben nem sokat beszéltetett magáról, most Ghiczey Béla szakosztályi elnök és dr. Kovács Gyula alelnök kezdeményezésére újbl fölvette az elejtett fonalt s társadalmi úton, bemutató előadások révén akarja újbl az országos akciót megindítani. Az előadások sorozatát ma báró Dániel Ernőné, a kereskedelmi miniszter neje kezdte meg, s a kegyelmes asszony előadásának meghallgatására gyűlt össze az a nagy közönség, amely szinte zsufolásig megtöltötte az egyesületi dísztermet.

Ott voltak: báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter, (Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter telefonon mentette ki magát), Wekerle Sándor a közgazdasági bíróság elnöke, Schmidt József és Cserőghői Gyula államtitkarak, Maday Izidor, Szalay Imre, Gaál Jenő, Borszecky Soma, Tichl Frigyes miniszteri tanácsosok, Szivák Imre, Weiss Berthold, Papp Géza, Neszmélyi Ambrus és Meszlényi Lajos országgyűlési képviselők, Gelléri Mór, Kovács Gyula, Hegedűs Károly királyi tanácsosok, Soltész Adolf, Elek Pál, Thék Endre, Rátó Karoly, Fürst Jakab, dr. Horváth János, gimőri Szontagh Pál; továbbá Zsilinszky Mihajlyné, Emich Gusztávné, Hessestein grófnő, Csiky Kálmáné, Gaál Jenőné, özvegy Heriek Károlyné, Szivák Imréné, Tutek Anna, Bekszics Gusztávne, Wohl Janka, Földes Béláné, Riekl Gyuláné, Ghiczey Margit, Neumann Arminné, Eöry Jánosné, dr. Devesery Károlyné, Dárdai Olga, Szontagh Aranka, Gimőri Oszkárné, Hollósi Mari, Szilágyiné Bárdossy Ilona, Juranák Sándorné, Szuhányi Ferencné, Visontai Kovácsné, dr. Frommer Jakabné és mások.

Az ülést Ghiczey Béla szakosztályi elnök nyitotta meg, aki mindenekelőtt megköszönte báró Dániel Ernőnek, hogy elvállalta a torontalmegyei háziipar

ismertetését, s azután hosszabban fejtette a bemutatott előadásoknak jótékony hatását a háziipari céllal fejlesztése körül. Azután Dániel Ernő megkezdte felolvasását a *torontalmegyei háziiparról*. A felolvasást egész terjedelmében lapunk tárcájában közöljük. A kegyelmes asszonyt, amikor felolvasását befejezte, hosszasan megéljenzették.

Következett a kiállított háziiparokké bemutatása. amit dr. Kovács Gyula szakosztályi alelnök végzett. Harmadik helyen: *Kovacszy Sarolta* (Első), *Istvánffy Istvánné* (Török-Beose) és *Jeszenszky Irén* (Nagy-Kikinda) állítottak ki szebbnél-szebb dolgokat, torontalmegyei szőnyegetek, amelyek egyuttal az ipar fejlődését is bemutatják, keszkenőket, aranyrojtos takarókat, himzett écharpeket. *Wekerle Sándor* volt az első vendő, aki egy szőnyeget vásárolt és követők példáját nagyon sokan.

— **Az iglói városa jubileuma.** Iglóról táviratozza tudósítónk, hogy a város törvényhatósága legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy február 2-án az iglói csata 50 éves jubileumát nagy fényvel ünnepli meg. Lesz díszgyűlés, alkalmi beszéd és lakoma.

— **Ováció a főispánnak.** Nagybeszerekről táviratozzák az O. É.-nek: *Rónay* főispán tisztelőre ma este Nagy-Beeskerék polgársága faklyamenetet rendezett, amelyen négyszáz faklyavívó vett részt. A polgárság bizalmának dr. *Stassik* Ferenc ügyvéd magyarul, dr. *Mangold* Sámuel németül és *Popovicz* Szilárd szerbül adtak kifejezést. A főispán az ovációt, melyet főleg a független polgárság (a félhivatalos toll most először is) érte be, hogy van függő polgárság is) rendezett, a megyeház erkélyéről köszönt meg az előtte tölönög ezernyi sokaságnak. A kaszinóban hatszáz terítékű bankett volt, amelyen a főispánt számos felkészültön ünnepele. (Szóval volt faklyamenet, magyar, szerb, német üdvözölő beszéd, bankett, sok felkészült, — no ez éppen elég egy főispánnak, amiért a bíróságot denuncijálja.)

— **Felolvasó estély.** Keszthelyen a múlt hét végén a kereskedelmi egyesület felolvasó estélyt rendezett, amelynek szép sikerén *Makai* Emil, a Petőfi-társaság tagja és *Zöldi* Marton is részt vettek. *Makai* Emil tréfás alkalmi költeményeket olvasott föl, zajos tetszést aratva a nagyszámú előkelő halgatóság közt, *Zöldi* Marton pedig a *Kamcsatka* *kuvasz* című józsi humoroskijével ragadta hangos derűsége a közönséget, amely az estélyt követő társaságcserán is lelkesen ünnepele vendőit.

— **Gróf Falkenhayn temetése.** Gróf *Falkenhayn* Gyula temetése ma ment végbe Bécsben nagy részvét mellett, katonai díszsel. A templomban megjelentek: *A király* ő felsége, *Ottó* és *Rajner* főhercegek, gróf *Thun* osztrák miniszterelnök az osztrák parlament tagjaival, *Krieghammer* közös hadügyminiszter, báró *Bánffy* miniszterelnök, báró *Fejérváry*, *Lukács* és gróf *Szechenyi* miniszterek, az udvari és állami főméltóságok stb. A holttestet a hietzingi temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **A Hegyaljai nábob bukása.** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozza levelezőnk, hogy *Grosz Vilmos* a magyar államvasutak gazdasági gépgyármának ottani képviselője, jelentékeny adósságok hátrahagyásával megszökött. *Grosz Vilmos* azt hitték, hogy Zemplénnérmegye leggazdagabb emberei közül való; legalább a lefolyt esztendő végéig még a Hegyalja valamennyi községének regálébérlője és leghatalmasabb embere volt. Ebből az üzletből csakugyan nagy jövedelmeket csapott zsebre és a budapesti pénzpiacra is nagy hitele volt. Anyagi bukását a börze-játék okozta. Legutóbb folyóvást tetemes összegeket vezetett a börzén és abból a százezer forintból, amennyire hátrahagyott adósságait becsülik, igen jelentékeny rész jut a ki nem egyenlített börze veszteségekre. Passzíváról szemben édeskevése az, a mi még lefoglalható, de a budapesti lípótvárosi takarékpénztár azért ma esdődt nyitított ellene. *Grosz Vilmos*nak egyébként *Sátoralja-Ujhely* csaknem mindenpénztáratételénél van váltóadósságai különösen az a takarékpénztár van erőse érdekelve, amely a zempléni kormánypartí korifeusok befolyása alatt áll. Ugy beszélnek, hogy *Grosz Vilmos* Amerikába menekült.

— **Mozgalom a kerékpár-adó ellen.** A Magyar Kerékpáros Szövetség *Szemere* Attila országgyűlési képviselő, szövetségi elnök, elsőként alatt ma délelőtt tartotta a Fodor-féle kerékpár-csarnokban tiltakozó nagygyűlést, melyben a főváros által behozni szándékolt kerékpár-adó ellen foglalt állást. *Szemere* Attila megnyitó beszédében jelezte a gyűlés célját és felkérte dr. *Korchemáros* Kálmán sportlap szerkesztőt, hogy ismeresse memorandumát, amelyet a szövetség a belügyi, pénzügyi és kereskedelmi minisztériumhoz fog feltejeszteni. D. *Korchemáros* egy óráig tartó beszédében fejtette az új adó káros, célszerűtlen és törvényellenes voltát, majd az emlékiratokat ismerette, melyek mindögyike külön-külön az illető minisztérium szakjában szempontjából mutat rá az adó káros voltára. Mind a három memorandumot nagy lelkesedéssel tette magáévá a gyűlés és *Szemere* Attila vezetése alatt küldöttség fogja azokat átadni a

minisztereknek. A gyűlés lefolyása impozáns volt. Mintegy 1500 kerékpáros volt jelen. A vidék kerékpáros egyletei sürgőnyileg jelentették be csatlakozásukat.

— **A román főkonzul halála.** A romániai királyság budapesti főkonzula, *Bals* Sándor, a múlt éjszaka Budapesten meghalt. A magyar főváros előkelő körei mely megilletődéssel értesültek az érdemes férfi elhunytáról, bár öt esztendeje már, hogy visszavonult a nyilvános élettől, ahol mindenki tisztelte a rokonszenves, előkelő modoru diplomatát. Tüdvész pusztította a derék férfi életét, de csak négy nap előt döntötte ágyba. Feleségét, aki állandóan Romániában lakik, táviratilag értesítették férje állapotáról, de az már a haldokló ágyához érkezett, öccsese pedig, aki Párisból sietett ide, már csak a halottat láthatta. A főkonzult tegnap a görög-keleti szertartás szerint beszentelték s díszes, üveglappal eliatott szarkofagba helyezték. A halott fekete szalonruhában nyugszik, imára font kezekkel, melyek fehér keszret tartanak, a koporsó pedig tele van élővirágokkal. A ravatalt az elhunyt dolgozószobájában állították föl, s a koporsó lábánál piros vánkoson voltak elhelyezve a konzul rendjelei, a román koronarend, a román eszlagrend s a Ferenc József-rend jelvényei. A halottat ma este a nyugati pályavarrón át Bukarestbe szállították s ott szerdán temetik el a családi sírba. A halálesetről a román konzulátus nevében *Margaritescu-Grecianu* alkonzul s konzulátusi titkár francia nyelvű gyászjelentést adott ki.

— **A pasa kínsel.** *Bertholdstein* írják nekünk, hogy az 1895-ben elhalt *Sefer* pasának *bertholdstein* kastélyát, mely egykor *Cillej* Ulrik birtoka volt, a benne összehalmozott műkincsekkel együtt megvevte *Freiberger* Samu budapesti többszörös háztulajdonos. A műkincsek, melyek hatvan óriási termelőknek meg s kínai, japán, indiai, török, egyptomi, perza iparművészeti tárgyakból, sevrési, mai-szei és angol porcellánokból, antik, többnyire óász képekből, bronz és márványszobrokból, pártalan műasztalos munkából, gobelinekből, velencei és koppenhagai üvegből állanak, legközelebb Budapestre kerülnek. *Freiberger* itt egy muzeumot rendez be, amely a közönség számára díjtalanul nyitva lesz, mint a külföldi hasonló magánmuzeumok is. Megemlítjük, hogy *Sefer* pasa, aki a *bertholdstein* kastély kapornájában nyugszik, volt az, aki 1849-ben *Kossuth* Lajost és társait Plevnától Konstantinápolyba kísérte s a magyaroknak mindig nagy barátja volt.

— **Újabb ítélet az Engel-ügyben.** Az *Engel* József fői pécsi bornyakereskedő egy ismeretes borhamisítási ügyében *Krecsányi* Kálmán, a nyolcadik kerületi rendőrkapitányság vezetője, tegnap hirdette ki az ítéletet. *Engel* Mihályt tíz napi önköltségen való elzárásra, ifjú *Engel* Adolfot pedig száz forinttal megváltható tíz napi elzárásra ítélték. Ezenkívül tartoznak *kilencszáz forint* pénzbüntetést és *583 forint 41 krajczár* eljárás költséget lefizetni. Elrendelték a vádlottak Pécssett levő üzleti telepén 56 hordóban hivatalos zár alá vett 1225-44 hektoliter törkőlyborknak a vádlottak költségére sával leendő denaturálását és a törkőlybor elkobzását és a szeszfőzéshez leendő felhasználás céljából nyilvános árverésen való elárúsítását. Az árverésen a törkőlyborok árából befolyó összeget 1/3-ad részben a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület, 1/3-ad részben a Fehérkereszt-Egyesület, 1/3-ad részben pedig a VIII. kerületi Általános Közjótékonyági Egyesület kapja. 1898. október 27-én Pécssett, a vádlottak üzleti telepén levő pinceraktárakban összeírt törkőlyborokból az eljárás során megállapított 122.32 hektoliter hiányzó törkőlyborknak hektoliterjé 12 forintban állapították meg, amely összegnek Budapest szegényalapja javára való megfizetésére kötelezték a vádlottakat. *Prechoffer* Gábor boglári születésű szövetkeztési gondnokot mesterséges borok forgalomba hozásának vádjá alól felmentették és a szövetkeztet pincéjében talált 3047 liter mesterséges sillerbor az ő terhére denaturálendő, elkobzandó és szeszfőzésre felhasználandó; az árverésen befolyó összegeket a szűnidei gyermektelep-egyesület kapja. Végül *Farkas* L. Pál, *Mitkies* Mihály, *Szeibald* József korcsmárosok és *Lindenbaum* Mór vállalkozó ellen a rendőrség beosztotta az eljárást.

— **Házasság.** *Szeepesi* F. Filipp fővárosi magánhivatalnok ma délután 3 órakor tartotta esküvőjét a dohány-utcai zsidó templomban *Almásy* Gizella kisaszonnyal, *Almásy* Jakab fővárosi polgár leányával.

— **Elsüllyedt hajó.** *Tacomából* jöenti egy táviratunk: Az *Andelina* brit hajó ma reggel a kikötőben nagy szelrohamból kitértében fölborult és elsüllyedt. A kapitány és 18 ember a tengerbe fullt.

— **A Wodianer-alapítvány.** *Wodianer* Albert végrendeletében ötvenezer forintot alapított tette, amelynek kamataiból a saját hibájukon kívül ésszegnűvedt iparosok és kereskedők 50—300 forintos segítségét kapnak. A kérelmet február 15-ig kell beadni.

— **Műkedvelői előadás.** A III-ik kerületi *Első Magyar Asztaltársaság* február 4-én a Császárúrdőben hangversennyel egybekötött műkedvelői előadást rendez.

— **Pecérek a Stefánia-uton.** Budapesten néha nagy riadalom támad az utcán. Egy különös kis zöld kocsik körül sok utcagyerek zsiabongva csoportosul, az emberek is megállanak s nézik a ritka látványt, amint egy-két síheder vasvezszőre erősített dróthurokkal hajtóvadászatot rendez szabályellenesen viselkedő ebekre. Hátuk mögé rojtvé szerszámjukat óvatosan közelednek a legények egy-egy gyantulan négy lábúhoz, amelyet talán éppen a láma csalt elő, s a következő pillanatban már ott kapalódik horogra fezdve. Ha kisziklott ellenben a veszedelemből, akkor kezdődik csak igazán a hajszja a kiskuro utca nagy öröme. A pecérlények pedig szegyenlik a kudarcot, de nem mutatják; az arcuk, akár a kő, olyan közbömbös. Bizonyos, hogy érzik az ő helyzetüket, amely kivételes, rendőrileg oltalmazott, de föl-tédenül kellemetlen. Maga a kutyafogdosás hurokkal sem valami nemes foglalkozás s ehhez még az is járul, hogy a közönség, különösen amelyeknek kutyája van, kétségtelen hamisságot lát minden kutyafogdosásban. Ez a felfogás valóságos kis lázongást támasztott a minap a Stefánia-uton. Az enyhe, verőfényes időben, így szóról értesülésünk, arra kocsizott özevgy gróf *Szapáry* Gézány, aki lesszállva később öléveléval gyalog folytatta sétáját. Kis fekete kutyája, amelyről alig néhány perccel előbb vette le a szájkosarat, néhány lépéssnyire elmaradt. Hirtelen pecérlények bukkantak elő rendőrfedezettel, s a következő pillanatban a kis állat már fuldokolva vergődött a drót között. Sok úri nő és gyermek szörnyülködve rebent szét, a grófné pedig megnevezve magát a rendőrök előtt kérte őket, hogy adják vissza kutyácskáját. A pecérek azonban röhögve dobták be a kis állatot a kocsikretrebe. Az összesereglett közönség hangosan méltatlankodott. A megbotránkozást csak növelte, hogy egy úri ember gyanus üzletet csinálnak a kutyafogdosásból s nagyon szívesen jelennek meg ott, ahol úri közönség jár. Mert ha ilyen helyen összefogdoshatnak kutyákat, a jómódu tulajdonosok pazarul áldoznak kedvenceiknek a visszanyeréséért. Minden este jó volna időnkint szigorúan megvizsgálni a kutyafogdosás ügyét és ellenőrizni a pecérek dróthurokait.

— **Nyomdászgyűlés.** A budapesti nyomdászok *A munkások politikai és gazdasági helyzete* napirendet jól látogatott gyűlést tartottak ma a Vjg-utca 16-ik szám alatt. A rendőrséget dr. *Diener* Ákos kapitány képviselte. Előnek *Grünfeld* Sándort választották meg s a gyűlésen *Groszmann* Miksa, a szocialista pártvezető tagja, továbbá *Schwarz* Ambrus, *Jászai* Samu, *Birócz* Döme, *Peidl* Gyula, *Veres* Kálmán, *Kubassy* Gyula, *Lerner* Samu és *Zaka* Lajos beszéltek. A legtovább beszélt *Groszmann* Miksa, aki ismertette a magyar munkások rossz gazdasági helyzetét és a munkások helyzetének javítására a legjobb eszköznek a szervezkedést ajánlotta. Ezután a politikai helyzet vizolására tért át. A munkások szerinte minden jog nélkül ének az államban s még csak a legelőbb joguk, a választási joguk sincs meg. Rendőrök és az állam fizetett hivatalnokai minden ténykedésükkel azt bizonyítják, hogy Magyarország már rég megszűnt alkotmányos állam lenni. Sőt legjobban bizonyítja ezt maga a kormány, amely egyszerűen feltűgészti az ország alkotmányát. Most törvények nélkül kormányoznak és nemcsak a mar itt lesz az abszolutizmus, amelyek szelőlője már érezzük. Nehéz szívvel látja az urak viselkedését a munkásnép, de reménye van rá, hogy ez nem sokáig fog tartani, csak addig, míg szervezve lesz az egész ország munkásnépe. És akkor majd nézni fog a hatalom, milyen méltó ellenfele lesz. Olyan ellenfele, amely egyszerre fogja megsemmisíteni a mai államhatalmat és az egész rendszert. *Diener* kapitány többször utasította az előnököt, hogy figyelmeztesse a szónokokat, hogy mérsékeltab tónusban beszéljenek. A gyűlés azután meghalkította a bizottságot, amely az arzabálynak meghosszabbítása céljából a nyomdatulajdonosokkal tárgyaljon.

— **Öngyilkos bányatanácsos.** *Brüsszelből* telegrafálják, hogy az észak-csehországi bányatanácság igazgatója *Scholz* bányatanácsos, tegnap este Prágából Brüsszelbe jövet a vasuti vonalon revolverrel agyonlőtte magát. A szerencsétlen ember alkalmisint pillanatnyi elmezaraban követte el tetteit.

— **Tizenkétezer forintos lopás.** Decemberben elutazott Budapestről özevgy *Rosthy* Flórisn születt *Forgách* Helén grófné a vidékre. Az Üllői-ut 19-ik szám alatt levő lakását bezárta és a kulcsokat magával vitte. Ma hazaérkezett és az összes szekrényeit feltörve találta. A rendőrségnél panaszt tett, hogy minden arany és ezüst ékszereit, valamint sok fehérneműjét, körülbelül tizenkétezer forint értékben ellopották. Rögtön megindították a nyomozást és a tettest már ma *Kölling* István, negyvennégy éves asztalos személyében kézre kerítették. A lopott tárgyakat 1278 forintért zálogba tette, a zálogcéldulat meg is találták nála. A tolvajt letartóztatták.

— **Pontos házasszonyoknak.** Fehérneműket és általában mindent legjobban és legszebben mos szappan, szóda, hamu stb. nélkül a minden üzletben kapható *Lessive* Phénix mosószer, mely chlor- és kénmentes és teljesen ártalmatlan.

— **Hangverseny a Hirmondóban.** Ma, hétfőn este fél 9 órakor fényes házi hangversenyt rendez előfizetői szórakoztatására a *Telefon Hirmondó*. Az érdekes és változatos koncertben résztvevők: *Asztaller Irma, De Ponty, Ligethy Juliska, Lichtenstein Dóra, Kertész Ödön, Novelli Géza, Rónaszéky Gusztáv, Várady Sándor.* Hangverseny után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

Szilágyi Sándor temetése.

Budapest, január 15.

A magyar politikai, tudományos és irodalmi világ impozáns részvétele mellett kísértük ma örök nyugvóhelyére a magyar történelméről nasztorát, Szilágyi Sándort. Délután három órakor kezdődött a szomorú szertartás, de már fél órával előbb megtelt az egyetemi könyvtár tágas oszloposarnoka azokkal, akik eljötték istenhozzádot mondani a felejt-hetetlen tudósok. Ott voltak: báró *Eötvös Loránt*, az akadémia elnöke, *Zsilinszky Mihály* államtitkár, *Szilágyi Dezso, Berzeviczky Albert, Gyulai Pál, Than Károly* főrendiházi tag, *Odescalchi Arthur* herceg, *Teleki Sándor* gróf, *Beló Albert, Szily Kálmán, Beöthy Zolt, Szűry Dénes, Forster Gyula, Tóth Lajos* miniszteri tanácsosok, *Salay Imre, Radács Jenő, Falk Miksa, Esterházy Kálmán* gróf, *Szinyey József, Ráth György* főrendiházi tag, *Mihálkovics Géza* egyetemi rektor, *Kullmann Lajos* tanácsnok, *Várady Árpád* miniszteri tanácsnok, *Herman Ottó, Fenyő Sándor*, az Ott-hon alelnöke, *Marczali Henrik, Lánczy Gyula, Alexander Bernát* egy. tanárok, a bécsi magyar tudósok közül *Thalóczy Lajos* udvari tanácsos, *Károlyi Árpád, Salay László, Hodinka* udvari könyvtárnok, továbbá *Borovszky Samu, Bartal Antal, Szilágyi Lajos* kolosvári egyetemi tanár, az akadémia, történelmi társulat, az egyetem, a muzeumok, a heraldikai társulat, a széki kultúregyesület s különféle testületek képviselői. A kopersónál a gyászoló *Pelkó, Szűcs* és *Mayer* családok tagjai s a könyvtári tisztviselők sorakoztak. A gyászszertartás három órakor kezdődött. Szűcs Károly remegő hangon következőképpen kezdte beszédét:

Kopersótól jövök s ismét kopersót találok. Abban testvéremet kísértém a temetőbe, kihez engem nem csak a testvéri vér ösztöne kötött, hanem lelki kötelék, szellemi rokonság s választott vagy inkább Isten által nekünk kimért életpalyán azonosossága... Ebben a kopersóban pedig kora ifjúságom barátja fekszik, kivel barátság kötött össze, amelyet soha egy zokszó, egy pillanatnyi harag sem zavart. Ne csodálkozzatok azért s inkább nevezétek el és bocsássátok meg gyűnöségemnek elfogultságomat s hogy még le nem esillapult minapi bánatom. E kopersónál megújulva, elfojtja a lelképásztor hangját s a testvér és a hű barát érzelmei kerülnek felül s nyomják el és gyengítik meg amazt és vizsgáltság helyett csak a banatba olvadó részvet hangját tudom rebegni.

Szilágyi Sándort temetjük, kit faradhatatlan érdemeiben gazdag, tudományos irodalmi pályájának félszázados jubileumán már két évvel ezelőtt oly melegséggel s valóban országos nemzeti jubileummal ünnepeltünk. Teszen roskadozó, lelekben még üde egyénisége szeretetünket és tisztelőnként egyenlően bízta s munkatársai és az általa nevelt és maga köré gyűjtött egész iskola növendékei, részint már érdemei férfiak, egymásután dicsőítettek a faradhatatlan és érdemeiben megöszült, testben roskadt, lelekben még mindig fiatal munkását, a magyar történelmi kutatás, írás oly farszot, mint sikereiben gazdag pályáját.

Ezután szép szavakban méltatta az elhunyt érdemeit és végül zokogó hangon vett búcsút ifjúkori barátjától.

Azután az Akadémia nevében *Pauler Gyula* országos főlevéltárnok, a történelmi és heraldikai társulat nevében *Teleki Géza* gróf elnök és végül a könyvtári tisztikara részéről dr. *Dedek-Kresszent Lajos* beszűzta el a szép beszédében az elhunyt. Az utolsó beszéd elhangzása után a nehéz érekeposzót az Entreprisze pompás hatfogatu diszhintajára tettek és a temetési menet a Ferenciek-terén, a Kossuth Lajos-utón s a Kerepesi-utón végig vonult ki a kerepesi-uti temetőbe, hol a Deák-mauzóleum közelében hantoltak el a feledhetetlen emlékü nagy tudóst.

Szilágyi Sándor emlékének tartozunk azzal, hogy közreadjuk alább egy női tisztelőjének kezeletes és szép megemlékezését:

Ha rózsaszín tintába mártanók tollunkat, akkor is feketén fogna, könyben uszó szemünk előtt feketén repkednek a betűk, amelyek azt jelentik, meghalt „Sándor bácsi.”

Sándor bácsi nincs többé. Riedeg, hivatalos helyiségébe lesz az egyetemi könyvtár; eltűnt onnan a galambfejű s galamblelkű öreg ur, nem tipeg ott többé az óvonalzatot gorosztó, tisztelőromelő kicsiny alakja. Mosolyogva lépett eddig mindenki a szobába, melyben ő vagy nagy karosszékekben íróasztala felé hajolva ült, vagy könyvvel kezében huzodott meg a bőrdíván szögletében, nagy kendővel kissé meggörnyedt fázós vállain, ahonnan azonban élénken látott, barátságosan előre nyújtott kézzel minden érkező elé. Mosolyogva lépett be mindenki, mintegy érezve, hogy ez elő a légszoros

tekintet elé csak mosolygó arcot lehet hozni. Hivatalos hang fog hallatszani abban a szobában, melyben eddig az ő szeretetteljes szőrtőlődése volt szívhez szóló parancs.

Ugy mentünk hozzá mindnyájan, mint a szerető unokák a gyöngéd nagyapához.

Elindulhat az öreg omnibusz is nélküle a városmajorba, kedvenc Tusculanuma felé. Az öreg omnibusz, amelyet alig-alig terhelhet meg vézna alakja, de amely tavasztól őszig, ha nem érkezett pontosan a Harminead-utca sarkára — várt reá. Megvárta, aztan letette a Városmajorban szőlőjének kapuá előt. Ide tért minden dében nyugodni — azaz munkát váltóztatni. Itt ismét letelepedett régi könyvek, megsárgult foliások közé, ki a szabadsá, vállaira és térdre ismét rárakták szeretetteljes kezek a meleg takarókat. Itt dolozott az öreg tudós tavasztól őszig minden délután, közbe-közbe gyönyörködött a természetben, a fákban, madarakban. Alkonyat felőlésált a begyre, a kilátásban gyönyörködni és nagyon nehezelt a filloxerára, mert megsárgította a szőlőtövéket. Nem is a gyümölcsöt sajnálta talán, nem is a bort, hanem a zöld levelet. A régi fák tavasszal új lombbal pompázva, keresve fogják ingatni ágait, hol van hát az a kedves alak, akik ők annyi éven át védelmeztek a forróságtól, akire annyi gonddal engedték átszűrődni a neki olyan jól eső enyhe sugarakat. Jó fák ti, hajtsátok le az ágaitokat, akit ti kerestek, mindnyájan hiába keressük — a magunk számára, emberek számára csak egyszer van hervadás s nincs többé kikelet.

Ezelőtt nyolc évvel ismerkedtem meg Szilágyi Sándorral — Sándor bácsival. Budapesten jártam édes apámmal s véletlenül az egyetemi könyvtár elé kerülünk. Apámmak eszébe jutott, hogy van ott neki egy régi jó barátja, menjünk, keressük tel — nem látták egymást vagy husz év óta. Midőn beléptünk szobájába, Sándor bácsi az ajtó felé jobbra eső asztalon keresgélte valamit. Apám e szavakkal: „Jó napot kívánok”, vállára tette a kezét. Az öreg tudós megfordult, szó nélkül, kissé lehajította a fejét és szemüvege felett nézett ránk pár percig. „Ni, ni, te vagy az Karoly”, szólalt meg végre s ebben a percben már össze is eskölökdöztek. Akkor sorozott be engem is azok közé, akiket nagy szíve szeretetével megleltett. Tisztán emlékezem a jelenetre, mert azok egyikét ismertem meg e percben, akikhez életem legmelegebb szeretetével ragaszkodtam. Azóta ha Budapestre készültem, első gondolatom az volt, meglátogatom Sándor bácsit s csakugyan ő hozza vezetett első utam is. S ha csak huszonnégy óraig voltam is fenn, az első látogatást követte a második s este fele még felszáadtam hozzá néhány percre bucsuzni. Mindig valóságos áhitattal léptem szobájába, hol ő mindig vidáman és szeretettel fogadott, s — láttam, hogy ugyanaz az érzés fogja el azokat a fiatal írókat s tudósokat is, akik egymásnak adva a kilincset folytonosan ki s be jártak hozzá. Nagy szíve vonalmat semmi tekintet nem befolyásolta, de azért különösen jól esett neki, ha ordélyiek találkoztak nála, ilyenkor el nem mulasztotta megjegyezni: „Ez is ordélyi, ez is ordélyi!” Még néhány év előtt ha hosszabb ideig voltam a fővárosban, jött velem jobbra-balra, s nagy tudásával magarázta a fővárosnak az ő szempontjából tekintett nevezetességeit, emlékeit.

Egy napon az akadémiai képtárban voltunk, ahol dr. Peregrini szíves kalauzolás után bevezetett egy a nyilvánosság elől elzárt szobába, hol e szavakkal: „Na, hadd látom, hogy fogott magunkon a tanítasom” két ujjonnan érkezett Liszt-képre kérte a bírálatunkat. Mi többiek — többen voltunk — elővigyázattal hallgatunk. De Sándor bácsi e szavakkal kezdte: „Na hallja öcsém, ezt be nem teuném a szobámba”, rettentően lesepült az egyik képet. Mikor befejezte a kedvezőtlen kritikát, kijelentette doktor Peregrin: „Pedig ezt a képet Kaulbach festette.” Sándor bácsi térdre üve felpattant, óriás könyveken ülünk a földön — s közelebb lépett a képhez: „Ejn e hát csakugyan Kaulbach festette, hát ez hogy történt rajtam? Pedig nagyon egyszerű a magyarázat. Kaulbach e képen Lisztet nem mint művészt örökítette meg, hanem mint viveurt s ez nem tett az őreg tudós szelid léleknek.

Pár év óta azonban mind kevesebbet járt le még hivatalába is, gyengélkedése magánlakásához költötte, ott kerestek fel barátai. Sajátkezűleg írott levelei is mind ritkábbak lettek. Apró, fekete reszketeg betűi helyett, nagy, biztos vonású kerek betűk tolmácsolták szíves üzenetét. E hó nyegdedien érkezett az utolsó. Azzal végződik: „Beteg vagyok, ha jobban leszek, hosszasan írok.” S mikor en reménykedve olvastam e szavakat, az ő drága roska-tag egészemet akkor érte az utolsó csapás. És most már nincs többé. Érezni úgy fáj, elképzelni olyan nehéz. Bánatom és vigasztalásunk, hogy: „Az egyetlen paradicsom, amelyből ki nem üzheltünk, — az emlékezés.”

Virányiné Bodor Kornélia.

FŐVÁROS.

(*) **Fővárosi közgyűlés.** A szerdára kitűzött közgyűlés főbb tárgyai a következők: A Klotild-szeretetház kérvénye, telek átengedés végett. A Pesti szegény gyermekóráh segélyezése. A javadalmi díj-jegyzék. — A koronaértéknek az adókezelésben való használata tárgyában érkezett kereskedelmi miniszteri leirat. — Az állandó vízvezetési bizottság jelentése — A karmelita rend templomépítő segélye. — Barsvármegye és Hódmezővásárhely város kórirata, az *anarkista üzemek* megállítás tárgyában. — A miniszterelnöki palota telkének szabályozása. — Városi tűzkarbiztosító intézet föllálítása és a tüzőltő-javadalmak

rendszeresítése. — A százmillió koronás kölcsön 4 százalékos kötvényeiből a fővárosi alapok, alapítványok és tömegek részére 2 millió korona értékű kötvény megvétel. — Főlebbezések. Nyugdíjazások.

(*) **Javadalmi díj-jegyzék.** A javadalmi díj-jegyzék ügyét a tanács — amint értesültünk — a pénzügyi bizottság javaslata szerint terjeszti a közgyűlés elé.

(*) **Burkolás anyaga.** A mérnöki hivatal olyan értelmű előterjesztést tett, hogy aszfaltos burkolásoknál a négy centiméteres aszfalt-doublé-coulé burkolás előnyt érdemel az aszfalt-makadám mellett, mert ez az utóbbi nem bizonyult jónak a próbák alkalmával.

(*) **Fővárosi könyvtár.** A fővárosi könyvtár, a törvényhatóság bizottság tagjai, valamint a fővárosi tisztviselők és hivatalnokok részére mar megnyitni s nemcsakára, ha a rendezés hátralevő részét is befejezik, a nagyközönség részére is nyitva lesz.

SZÍNHÁZ. MŰVÉSZET.

** **A kassai új színház primadonnája.** *Szendrey Mihály*, a kassai új színház igazgatója, mint nekünk írják, *Ledofsky* Mariskát, a *Magyar Színház* szubrett-primadonnájának a nővérét, szerződtette primadonnának. A művésznő ez idő szerint a győr-soproni színház társulat tagja.

** **Az Országos Színész-Egyesület bálja.** Az *Országos Színész Egyesület* bálját, amelyre már tettünk említést, február tizenegyedikén tartják meg. A bál jövedelmében az egyesület nyugdíjalapján kívül, még a *Nemzeti Színház* és a *Népszínház* nyugdíjalapja is részesedni fog. A védnöki tisztre öt előkelő uraszonny és urat kérnek fel. A bál rendezésére nagy vigalmi bizottságot alakítottak, amelyek tagjai részben a színész, részben az íróvilághoz tartoznak.

** **Párisi színházak.** Öt bemutató előadást tartanak meg e héten a párisi színházakban. A *Nouveau Théâtre*ben *Powillon d'Artois* színműve *Le Roi de Rome* (A római király), amelynek hőse *Bonaparte Ferenc-Károly-József* Napoleon herceg, a *nagy Napoleon* és *Mária-Lujza* fia; az *Ambigubén Jules Mary* A *cseccsenő* című látványos drámája, a *Théâtre Cluny*ben *Victor Roger* operettje *A fehér csibe* (szövege *Hennequin* és *Marstól*), a *Nouveautés*ban pedig *Georges Feydant* vigjátéka *La demoiselle de chez Maxime*. Az ötödik újdonság a *Nouveau Cirque* újdonsága *La cascade merveilleuse* Ez az utolsó újdonság kiváló kvalitásokkal dicsekedhetik. Az egész manéget medencébe változtatják, és egy magas trambulínról négy elefánt veti magát a habok közé!

Ugyan mi lesz a *Nouveau Cirque* legközelebbi újdonsága?

** **Szociálista tüntetés a színházban.** Sopronból írják nekünk: A soproni színház, melyben jelenleg *Szalay Lajos*nak jól szervezett színtársulata játszik, a *Gelei kis király* második előadása alkalmával szociálista tüntetésnek színhelye volt. A második felvonásban abban a jelenetben, amelyben egy alszociálistáról rántják le a leplet, a karzatról egyszerre kiáltások hangzottak:

— Abeng! Abeng!

A tüntetés a soproni *Weitzner-gyárnak* szociálista felmeiről ismeretes munkásai voltak. A rendőrség lecsendesítette csakhamar a tüntetőket és *Mihály József* gyári munkást, a tüntetés rendezőjét kiutasította a színházból. Az előadást azután zavartalanul folytatták.

** **Az ágyugyáros színháza.** *Krupp*, az ismert ágyugyáros, mint német újságok írják, százezer márkát adományozott egy *Kitelben* építendő városi színházra.

** **Tragika férfi-szerepben.** *Sarah Bernhardt*nak, aki eljátszotta *Hamletet*, sokkal merészebb verseny-társra akad, *Mordyaszecka* Hélén lengyel tragika személyében, aki most Amerikában vendég szerepel. A tragika művésznő *Mazepa* címszerepét akarja eljátszani. Minthogy a lengyel darab nincs angol nyelvre lefordítva, a művésznő maga vállalkozott a darab lefordítására is.

** **A német császár, mint színházi rendező.** Egy német színész, *Faber*, két érdekes apróságot mond el egy bécsi újságban *Vilmos* német császárról, amely azt mutatja, hogy a németek ifjú császára, többek közt, még jó színhazi rendező is. *Wiesbaden*-ben történt a *Burggraf* című dráma próbája után, amelyet a császár végig nézett, hogy a fiatal uralkodó magához rendelte a színészeket és rendezési szempontból közölte velük megjegyzéseit. *Fabert*, aki szintén játszott a darabban, figyelmeztette, hogy egyik jelenetében, amelyben egy levelet mond toliba partnerének, nagyon gyorsan diktált.

— A levelelőnk, — mondta a császár, — az ő 6-német cikornyás írásához több idő kell... No, és gyorsírója az ő-német őrgörfnak még nem volt.

A darab egy másik jelenése alatt megszólaltak a haragok az esteli *Ave-n*a. A két szereplő azért tovább folytatta a párbeszédet. A császár azt kívánta, hogy mikor a haragok megénekelnek, a párbeszédet szakítsák meg s mind a két színész terdeljen egy-egy imámszólye elébe és végezze el a cselsi imádságot s csak azután folytassák párbeszédüket. A császár kívánságának természetesen eleget tettek s az előadás s jelenetnek csakugyan nagyon mély hatása volt.

** **A betiltott bécsi darab.** *Herzl* Tivadár magyar származású vigjátéka, *A mi Katónk*, amelyet a bécsi főudvarmesterei hivatal, tudvalevőleg, tiltott a *Burg-Theater* színpadáról. A bécsi *Carl-Theater*ben fog színi kerülni.

**** Intimitások Edmond Rostandról.** Egy angol színész, Miss *Nethersole* Olga, aki ez idő szerint Amerikában művészi köruton van, Sarah *Bernhardt*nak egy dínérjén, intimitásokat mondott el Edmond Rostandról, a *Cyrano de Bergerac* egyszerre híressé vált szerzőjéről. Az első intimitás az, hogy a francia szerző most darabot ír egyenesen Miss *Nethersole* számára, ami amerikai reklámnak egészen jól hangzik. A második, hogy a *Cyrano* szerzője ma is 1840-iki divat szerint öltözik. A harmadik és legérdekesebb intimitás, hogy Rostand felesége szerzőtársa a férjének s nagy sikert aratott verses drámájának nem egy sora került ki Rostand asszony tolla alól, különösen a darab szerelmi jeleneteiben.

**** Vidéki színházak.** *Vásárhelyi* Vilma, a *Nemzeti Színház* volt tagja a kolozsvári színházhoz szerződött. — *Mezey* Péter, a vidéki színészet egyik jelése, a napokban üli meg negyven éves színészi jubileumát Marosvásárhelyen. — *Sopronból* írják nekünk: *Berczik* Árpád új vígjátéka *Sopronban* is nagy és előkelő közönséget vonzott a színházba, mely a tegnapi premieren bérletszünet mellett is megtelt. De nem csak azért örülünk, hogy *Szalkay* direktornak egy jó estéje volt, hanem a telt házban önkénytelen szép tüneményt láttunk, mely leghalmozabb bizonyítéka annak, hogy *Sopronban* hatalmas már a magyar elem s hogy magába öleli már azokat is, akik a régi türkszéki elsrjadtak. *Berczik* vígjátéka nagy hatással volt a közönségre. A szereplők jól beélték magukat a darab hangulatába és szellembe; a *Nemzeti Színház* mintájára készült ruhák s díszletek pedig fokozták a magyaros milien hatását. *Hölczey* Iona jó volt Róza szerepében és *Hidvéghi* Ernő Kisfaludy Sándor szerepében is derekasan rászolgált a gyakori tapsra. A többi szereplők is pompásan beváltak.

**** Premier helyett főpróba.** A római *Teatro Argentinában* különös eset történt a napokban. *Bellini* új operájának, a *Puritánnak*, a bemutatás esteje volt, de a premiért bizonyos hirtelen felmerült akadályok miatt nem lehetett megtartani. A színház azonban már teljesen ki volt világítva s a közönség is együtt volt s az igazgatóság kijelentette, hogy az előadást főpróbaképpen tartja meg. *Margit* olasz királyné, aki szintén ott volt a színházban, azt mondta, hogy szeretne egyszer egy színházi főpróbát látni s a királyné *Helena* trónörökösével együtt végig is nézte a főpróbát.

**** Irwing visszavonulása.** A párisi *Figaro* megcáfolja azt a hírt, amelyről mi is tudomást vettünk, hogy *Irwing*, az angol színpad első drámai színésze, visszavonul a színpadtól. A művész, írja a *Figaro*, teljesen felépült betegségből s agg kora dacára sem hagyja el a színpadot, sőt jelenleg fiatalos kedvvel készíti elő a vezetése alatt álló *Lyceum*-színház repertoárját. *Irwing* még amerikai vendégszereplésre is köthet szerződést s nagyobb angol városokban is körutra indul.

**** Külföldi színházak.** *Bissonnak* A *hátkocsik ellenőre* a napokban kerül színpadra a berlini *Residenz-Theaterben*. — A bécsi *Burg-Theaterben* most tartják az utolsó próbákat *Hauptmann* *Gerhard* *Henschel* *fiarvas* című drámájából. — A berlini udvari színház dramaturgi állását odakinálták *Fulda* Lajosnak, a birneves német színpadi írónak. *Fulda* nem fogadta el az állást, mert gátolná írói működésében.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Ülés az Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémia III. matematikai és természettudományi osztálya e hónap 16-án ülést tart, amelynek tárgyszorozata a következő: 1. *Steindl* Imre székfoglaló értekezése az új országházról. 2. *Laufenauer* Károly levelező tag: A hematochydrosis szövetana. 3. a) *Dr. Schajfer* Károly részéről: A gerincegyi hátsó kötélek szerkezetéről. b) *Dr. Hayós* Lajos részéről: Az epilepszia szövetanához. c) *Dr. Rauschberg* Pál részéről: A hysteriás mozgató hűdések pszichológiájához. Előterjeszti *Laufenauer* Károly levelező tag. 4. *Korda* Dezső részéről: A mágnesség befolyása a vas hővezető képességére. előterjeszti *Schuller* Alajos rendes tag.

○ **Magyar Nyelvőr.** A *Magyar Nyelvőr*, ez a *Simonyi* Zsigmond szerkesztésében megjelenő havi folyóirat XXVIII. kötetének első száma érdekes tartalommal jelent meg. A számos cikk között van *Arany* Jánosnak egy eddig kiadatlan munkája, ezzel a címmel: *Tilulzas idegen szókötés mezején*. *Gyarmathy* Zsigáné, *Kalotaszeg* magyar népének ez a jeles ismertetése, a kalotaszegi népművelő ir. Ezenkívül cikkeket írtak: *Simonyi* Zsigmond, *Vikár* Béla, *Sebestény* Ede stb.

○ **Állatgészségügy.** Az *Állatgészségügy*, amelyet *Dr. Bätz* István állatorvosi akadémiai tanár szerkeszt, januári számával már a harmadik évfolyamat kezdte meg. Gyakorlati irányúnál s változatos tartalmánál fogva mellé számathat a gazdalközség érdeklődésére. Előzetési ára egy évre három forint, amely a kiadóhivatalba (Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 28.) küldendő.

SPORT.

**** Az atletikai klub jövője.** Az ország első sportegyesülete, a magyaratletikai klub új és szebb jövő előtt áll. A klub vezető férfiai nevezetes reformok behozatalát tervezik. Így már a tél folyamán szakszerű felolvasások lesznek a klubban a sport egyes ágairól. A vívó órákat úgy rendezik be, hogy szokón a közellet férfiai is kényelmesen részt vehessenek. De a legnagyobb tervük az, hogy új és végleges otthon alapítsanak a Margitszigeten, ahol nagyszerű versenytérlet lehetne rendezni és művelni lehetne a sport minden ágát. Az új hid elkészültével a margitszigeti versenypálya ugyszólván a város közepén lesz. *Gróf Andrássy* Géza

elnök és *Dr. Krasznay* Ferenc alelnök buzgólkodnak e reformok érdekében, melyek megvalósulva még inkább föllendítenék a virágzó klubot.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Tatár Erzsébet tragédiája.** Timárlegény volt *Losoncon* *Papp* Lajos, ott megismerkedett *Tatár* Erzsébettel s halálosan beleszeretett a csinos lányba. El is akarta venni, de a szülői kitagadással fenyegették, ha nem választ magához s a családhoz méltóbb feleséget. De ő mind a mellett bű maradt a leányhoz s a házasságot arra az időre halasztotta, a mikor majd a maga emberségéből is családát alapíthat. Budapestre jött s munkát keresett. *Tatár* Erzsébet utána ment s elszegődött egy újpesti kávéháza kaszírónak. Ebbe még csak belenyugodott volna a szerelmes legény, de amikor észrevette, hogy *Tatár* Erzsébet szíve másokra is hallgat, elhatározta, hogy a leányt megöli. Utolsó találkozást kért tőle s a leány meghívta őt magához. *Papp* Lajos reggel ment el a leányhoz és elmentette a még alvó leányt a nyakát. Aztán kikutatta a zsebet és hatvan krajcárját magához vette. *Papp* Lajos önként jelentkezett a bíróságnál, amely szándékos emberölésért és lopásért vonta felelősségre és tíz esztendői fegyháza ráta. A királyi tábla *Burg* Lajos bíró előadása alapján ma tíz évi és 3 hónapi fegyháza változtatta át a büntetést.

TÁVIRATOK.

Róma, január 15. *Báró Paselli* osztrák-magyar nagykövet két tükár kíséretében *Torinoba* utazott, hogy ünneplésen átadja az aostai hercegnek az aranygyapjas-rend jelvényeit.

Pilsen, január 15. Mikor ma az 1275. számú tehervonat a postelbergi állomásról kiindult, egy üres szesnekoci kisiklott, minek következtében még más hét kocsi is kiugrott a vágányból. *Senki sem sebesült meg.* A személyvonatok csak nagyobb késedelemmel közlekedhettek.

Berlin, január 15. A királyi palotában ma tartott koronázási és rend ünnepe jelen volt a császár és császárné, valamennyi itt idező harcog és hercegnő, a miniszterek, a vezénylő tábornokok, Ausztria-Magyarország, Olaszország, Franciaország, Oroszország és Törökország nagykövetei és az idegen államok követei. A meghívottak száma a társadalom minden osztályából igen nagy volt. Az ünnep a szokott módon fényesen folyt le.

Cseh gyűlés Bécsben.

Bécs, január 15. A Bécsben élő csehek ma gyűlést tartottak, amelyen mintegy 3000-en vettek részt és amely egyhangulag elfogadott határozatában azt kívánja, hogy az alsó-ausztriai tartománygyűlés által elfogadott *Kolisko*-féle indítványt ne terjesztsék szentesítés alá; hogy az Alsó-Ausztriában élő csehek az állami alaptörvény 19. cikkének oltalmát esorbítatlanul élvezzék és hogy a *Komenski*-iskolát nyilvánossági joggal ruházzák fel. A gyűlésen részt vevők a városiássa elő akartak vonulni, de a rendőrség ezt megakadályozta.

A revízió.

Páris, január 15. *Mazeau* a semmitűzők első elnöke, *Barest* és *Voisin* bírák közreműködésével holnap megindítja az új vizsgálatot a *Beaupaire*-ügyben.

Páris, január 15. A *Havas*-ügynökség jelenti: *Esterházy*nak megadják az alkalmat, hogy megjelenhessék mint tanu a semmitűzők előtt. *Loew* a semmitűzők vádtanácsának elnöke ugyanis írásban fejtette ki *Lebreitgás*ügyminiszter előtt a tanu megidézésének szükségességét, mire a miniszter utasította a főügyészt, hogy közölje *Loew* levelét *Bertulus* vizsgálóbíróval. *Bertulus* tudatta *Cabanes*-sel, *Esterházy* védőjével, hogy *Esterházy* Párisba jöhet a nélkül, hogy letartóztatástól kellene tartania és ott maradjon mindaddig, míg a semmitűzők vádtanácsa ezt szükségesnek fogja tartani. *Cabanes* haladéktalanul tudatja ezt *Esterházy*-val.

A spanyol válság.

Madrid, január 15. Azt hiszik, hogy azok a nézeteltérések, amelyek a kabinet kebelében a hadügyi és a tengerészeti költségvetés felett forognak fenn, változásokat fognak maguk után vonni a kabinetben.

Madrid, január 15. Az *Imparcial* Anglia ama szándékáról szólva, hogy Spanyolország helyzetét a maga javára aknázza ki, azt mondja, hogy ha arra kerülne sor, hogy Spanyolország fegyverre keljen existenciájáért, annak következményeit sem Anglia sem más ország ki nem számíthatná.

Madrid, január 15. A *Reforma* jelentése szerint

a kormány felhatalmazást fog kérni a cortestól a *Mariána*, *Karolina* és *Palau*-szigetek eladására, mint-hogy máskülönb 4000 főnyi katonaságot és több hajót kellene a szigetekre tartani.

A Fülöp-szigetek.

Washington, január 14. A *senátusban* *Hoar* határozati javaslatot nyújtott be az iránt, hogy a Fülöp-szigetek lakosságának, ha joga van szabadnak és függetlennek lennie, szabadnak kell lennie a spanyol koronához való minden viszonytól is. E szerint birnia kell a független államok minden jogával. Ha pedig ezek a jogok megilletik, joga van arra is, hogy maga alkossa meg a kormányát. Ily jogokba az Amerikai Egyesült Államok népe nem szándékozik beavatkozni.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közöltöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Menyasszonyi kelengyék

legszebb kiállításban

Kollarits József és Fainál

Budapest, IV., Városház-tér 8.,

ugyanott most jelent meg

a legújabb képes árjegyzék,

mely vászon- és fehérnemű-kelengyék beszerzésénél tájékozással szolgál. Árjegyzéket kívánat a ingyen és bérmentve küldünk.

Látványosság

VI. Révált-utca 18. sz.
Fodor Károly és Jsa sport-csarnoka.
Kerekpár, ten-ten-nis, celtövészet.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

H. D. Virje. A bemutatott levelezőlapokat boríték alatt ma postára adtuk. A büntetés, amint ön nevezti, igazában pedig a forgalomból való kizárás, azért következik be, mert a magyar királyi posta területén csak *levelezőlapokat* szabad feladni és nem német *Postkarte*ket. Igaz, hogy ez csak formalitás, de végre is természetesnek és föltétlenül jogosútnak kell elismernünk a magyar postaintézetnek ezt a me-rev rendszabályát, mely az európai postaforgalomban a kölesönösségen alapul. Így van ez a külföldön is. Még pedig nemzetközi szerződések alapján rendezkedtek így mindenütt. A levelezőlapok előállításra nem kincstári szabadalom, nyomathat ilyeneket akárki is, de be kell tartania az állam kezelésében gyártott levelezőlapok külső formáit. Hogy pedig e formalitások között nem tekintik utolsóinak azt, hogy a magyar postaterületen feladásra kerülő levelezőlapok ne németül, hanem magyarul legyenek nyomtatva, azt aligha fogja zokun venni ön, akinek mi viszonzás-képpen küldjük a *hazafias üdvözlöt*.

Kiváncsi. *Koniza*. Arról nem tehetünk, hogy a rovatot nem méltóztatik figyelemmel kíséreni. Kérdésére már egyiben megadtuk a választ. Ismételiük, hogy van jogos alapjuk a pár megindítására. Természetesen ügyvédhez kell fordulniok.

L. S. Bud pest. Nem esik semmiféle büntetés alá, mert elhalasztották a törvény végrehajtását.

B. M. Salgó-Tarján. 1. Kiterjed mindenkire, tehát a honvédszűkre is. 2. Megmaradhat, mert abban nincs semmi diszkvalifikáló dolog.

Tartil. Minthogy a kvartot csak az ütés hazavitele után lehet felírni, akár csak a felső kijátszásából származó pontokat, természetesen A-nak volt igazja. B. nyerte volna meg a játszmat, ha ő a kijátszó és a kvart bejelentésével „ausz-t” mondott volna.

M. M. Budapest. Nyolc gimnáziumi osztálybizonyítványul már van joga az egy évi önkéntességre, de ha erettségű bizonyítvány nem járul hozzá, csak *saját költségessé lehet*, államköltségben nem szolgálhat.

K. J. Ipolyás. 1. Ha a mult évre italmérsi joga volt, nyitott édenyekben való kimerésre, megkaphatja ezt a jogot az ujevben is. 2. Sorsjegyet nem nyertek. — **S. J. Tofala.** 1. Csak akkor büntetheti meg törkölybor mérésért a szolgabíró, ha az erre néve fönlálló szabályok megszegésével arusítja. 2. Ha a pénz nem is kúldik be értük, akkor is játszának is esetleg nyerneik, hanem akkor a nyere-ményt csak az elárusító lehet követelni. — **H. K. Torrez.** 1. Ha zárt palackban való italmérésért folyomodik, nem kell bejegyezett cégnek lennie. 2. A kérvényhez csak erkölcsi bizonyítványt kell mellékelni. — **S. S.** Szives figyelmét köszönjük, de nem tartjuk érdeműnek azáltal a román kirohanással foglalkozni. — **G. V. Szekesfejérvár.** Nehány napig szives türelmé kérjük, míg illelékes helyről, a hová ez ügyben kérdést intéztünk, megkapjuk a választ. — **K. J. Pusztas-Ecsog.** Nem valljuk érte felelősséget, hogy csakugyan ugy van, amint hirdetik. — **Pecsi levél.** A baranyamegyei állap-tokra vonatkozó megjegyzéseket köszönettel vettük tudomásul. Diszkrétionban föltétlenül megbízhatik. Levelét maris megsem-

misítettük. — **F. J. Miskolc.** Nem tévedünk. Tizennégy volt az s még mi tettünk hozzá kettőt. Sajnáljuk, hogy saját levelel nem bizonyíthatjuk be az igazunkat, de már nem rendelkezünk vele. — **H. Zs. Bares.** Nem köteles, de azért csak tegye meg a szükséges lépéseket, mert akkorra az újonctörvény már meg lesz szavazva. — **R. A. Cegléd.** Szíveskedjék a kérdéses számokat egy levelezőlapon a szerkesztőséggel tudatni, akkor szívesen utána nézetünk. — **Sz. F. Uj-Sz. Anna.** 1. A budapesti ügyvédek névsorában olyan nevet nem találunk. Meltőztassék az ügyvédi kamarához fordulni, ott talán fognak tudni róla. 2. Sorsjegyre később kap választ. — **R. S. Huszt.** Más lapokban között hírekre vonatkozólag semmiféle helyreigazításnak a mi lapunkban nem adhatunk helyet. — **Ipolyási olvasó.** Clair Vilmos azt üzeni önként, hogy nem jól tudja annak a párbajnak a történetét. Ivánka nem kardpárbajban, hanem pisztoly-párbajban ölte meg ellenfelét, Weiszberger Armin ügyvédet. Az esetnek tehát nincs helye a halálos kardpárbajok közt. — **St. L. Budapest.** Az Országos Szabadelvű Pártkörnek igenis vannak tagjai, akik nem képviselők, főrendiházi tagok, főispánok vagy miniszterek. Ezek az ugynevezett kültagok. — **Törökkanizsal előfizető.** Bizony az egy kicsit vastag kifejezés volt, mert magyarban van réa több alkalmas szó: holttész, hulla, földi maradványok, németben pedig: Leiche, Überreste stb. A kadaver inkább állati dögöt jelent. — **Tudatlan.** 1. Ismeretlen fiatal emberrel bizony nem illik levelezni. 2. Az Uj Időket (VI. Andrassy-ut 10. szám). 3. Önként van igazza. Molnár Ferenc még egészen fiatal ember, alig 21 éves. — **F. S. Nagyvárad.** Olvasson szónoki mesterműveket. Széchenyi, Deák, Kossuth, Apponyi Albert, báró Eötvös József. — **Gesztenyebarna.** Ötödik-ködjék példáiul reklámnak. Ha ügyesen összeválogatja a képes-plakátokat s azokat reávarratja akár-milyen könnyű mousseline, olesó, csinos és feltűnést keltő jelmeze lesz. — **B. B.** A kérdezett könyv tudunkkal nincs magyarra lefordítva. — **H. S. I.** Adja át a kabátot egy pecsétstítónak, az majd eltávolítja belőle az olajszagot. 2. Zola Emil nincs szüzműve a hazájából s csak azért bujdosik, hogy az ellene hozott ítéletet ne kézbesíthessék neki. Majd ha a Dreyfus-pörben teljes világhíressé lesz, ismét meg fog jönni Párisban. — **D. B. Tököl.** 1. Hitközségi adót mindenki köteles fizetni, aki tagja a hitközségnek. A hátralékok esetleg bírót uton is beajhatók. Ha ön két helyen tagja a hitközségnek s elvezi az ezzel járó jogokat, két helyen is kell hitközségi adót fizetnie. 2. Az almanachot január végén küldjük szét. — **H. R. 25.** Harom egymásután való évben. — **P. J. 1.** Attól függ, hogyan utazik. Milyen utirányban s melyik osztályon. Ha egyenesebben teszi föl a kérdést, pontosan megmondhatjuk a költségeket. 2. Budapesttől—Hamburgig másfél nap; Onnan Amerikába 5—10 nap az ut. 3. Törvényesíteni csak úgy lehet, ha az anyja beleegyezésével örökre fogadja. 4. Csak a bélyeg-költségekbe kerül. — **Hazafi.** 1. Szerezze meg magának az Ahn-Nagy-féle könyvet: Praktischer Lehrg. der ungarischen Sprache. 1 forintért megrendelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál. 2. Kereskedelmi iskolai érettségivel csak úgy lehet jogász vagy orvos, ha a különböző tantervű tárgyakból leteszi a megfelelő osztályvizsgákat s külön gimnázialis érettségi vizsgát tesz. Mindezt azonban csak a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével teheti. — **L. L. Budapest.** Ebben a kérdésben nagyon eltérők a vélemények. A tudományos világ álláspontja az, hogy a huszadik század 1901. január 1-én kezdődik. — **G. G. M.** A kérdéses eljegyzési hírt a Hírcsarnok című könyvomatosságságból vettük át, amelynek szerkesztősége VII. Kerepesi-ut 20. szám alatt van. Meltőztassék ott tudakozni a forrás iránt. — **Uj előfizető.** 1. Hogy ne illenek. Ez csak annak a bizonyítéka, hogy az a leány háziasan neveit, dolgos leány, aki még a vendég előtt nem rósteili a munkát. 2. Ez meg éppen tisztességtudásának, erényességének és becsületeségének bizonyítványa. — **Rudany.** Folyamodványához mellékelnie kell: a családi értesítőket s a nagykoru családtagok illetőségi bizonyítványát. A kiskorú gyermekek az atyjuk illetőségét követik. A folyamodványra minden egyes nagykoru folyamodó után egyenként 50—50 krajcáros, a mellékletekre 15 krajcáros okmánybélyeg

ragasztandó. — **Z. K. 1292. sz. előfizető.** Aki a sértés elkövetése után mentegetőzik, az arra is képes, hogy a bíróság előtt egyszerűen letagadja a dolgot. Bizonyítani pedig nem lehet, mert tanu nem volt jelen. A sértés különben is csak látszólagosan az, s az előrelátható eskü alatti tagadással szemben a bíróság nem lesz abban a helyzetben, hogy a becsületsértést megállapíthassa. A mi véleményünk tehát az, hogy ne pereljen, hanem fenyítse meg érdeme szerint az illetőt. — **Vécsi előfizető.** 1. Az erdészeti akadémiába csak gimnáziumi érettségi bizonyítvány alapján iratkozhatik be. 2. Tanítói oklevéllel nem veszik föl. 3. Az akadémián több államegység és ösztöndíj van. melyekért a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodni. 4. A vasúti tisztai tanfolyamra is csak a kereskedelmi miniszter kivételes engedélyével s csak akkor veszik föl, ha magasabb képzettségű folyamodók nincsenek. — **L. A. Sátorajka-Ujhely.** Mindennap hirdetjük az újságban, hogy az almanach még csak ezután jelenik meg, hát tessék egy kis türelemmel lenni. — **Rabbjelölt.** Nem pályázhatik, csak személyesen. Az intézet elnöke legelőbb csak pártoló fölterjesztést csatolhat hozzá. A folyamodásra 50 krajcáros okmánybélyeg ragasztandó. Mellékelni kell a születési, tanulmányi és erkölcsi bizonyítványokat. — **R. J. Orosháza.** Nem olvasta figyelemmel a lapunkat, különben tudná, hogy kérdésére már megadtuk a szükséges választ. Egyébként ismétéljük, hogy a kereskedelmi miniszter minden esütörtökön délután 4—5 órakor ad audienciát, amelyre aznap délig akár személyesen, akár írásban előjegyztetni magát. D. P. országgyűlési képviselő lakik: IV., Kecskeméti-utca 6. — **K. J. Tapolca.** Utca. — **W. J. Pécs.** 1. Orvostól kérdezze meg. 2. Sorsjegyre később válaszolunk. — **Nagy-Szeben.** Szíves üdvözlétét szeretettel viszonzozzuk. — **Soh. B. Kapuvár.** Clair Vilmos köszöni az érdekes adatot, amelyről nem volt eddig tudomása. — **Deveserli.** Hat gimnáziumi osztállyal fölveszik a fut az állatorvosi akadémiára, hatóságai szegénység bizonyítvánnyal kieszközölhető az is, hogy tandíjmentes legyen, ha ugyan jeles bizonyítvány van, mint akadémiai hallgató később ösztöndíjért is folyamodhatik, de azt nem vállalja magára az állam, hogy eltar-tásáról is gondoskodik. — **Berger.** Kiosztása azok nem kerülnek, hanem a miniszter utalványozza annak, akinek engedélyezte. Hogy mikor, azt csak a miniszteriumban tudnák meg mondani. — **K. J.** A vámonul kültelre csak két-olvasi bérkeosi köteles menni, az egylovos csak akkor, ha a fuvarra vállalkozott. Az utért csak a tarifaszerű összeg és kültelki pótlékul nekik fele fizetendő, idő szerint számítva. A kocsis azonban ezen föl-teltek mellett csak a határig kötelesek menni, azen túl, ille-tőleg más területre csak akkor, ha arra nézve utas és kocsis közt külön megállapodás jött létre. — **R. Gy.** Jó kívánásokat köszönjük és viszonzozzuk. — **M. E. Duna-Vecse.** A nemes füz művelése című könyv 1 forintért megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalánál. — **S. J. Srinér-Váralja.** Adóilletékek címjegyzéke létezik ugyan, de az már régi s az új még nem jelent meg. Ha a régivel beéri, azt 3 frt 20 krért megrendelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál. — **N. J. Sz.** Minden belgyógyász gyógyítja. Legokosabban teszi, ha a betegét az üllő-uti klinikán, vagy valamelyik városi kórházban vizsgálta meg, ahol az orvosok-nak praxiszuk van az ilyen betegségekben. — **E. D. Gy.** A báró Fejérvány Géza tábornagynagy nevével viselő 46-ik gyalogezred Szegeden állomásozik. Hajtókaja: papagájzöld, gombjai sárgák. — **Trafikos kisasszony.** Ez esetben a megszólítás: Nagysád, vagy Kisasszony! — **T. Gy. Orozvár.** A Magyar Jockey-Klub titkári hivatalánál megkaphatja, címe IV. Kossuth-utca 5. Nemzeti Kaszinó épülete, II. emelet. — **L. M.** Az ösztöndíjakért csak a tanév kezdetén lehet folyamodni, természetesen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. — **H. J. Szakécsi.** Szíves üdvözlétét köszönjük és szeretettel viszonzozzuk. — **G. J. Huszt.** Meltőztassék csak a bormintát beküldeni, ott majd megmondják, mennyi a vizsgálati illeték. Sorsjegyre irant pedig forduljon egyenesen Laibach város polgármesteri hivatalához, mert nekünk nincs huzási jegyzékünk. — **Cs. O. Szabadka.** Fűredi J. Közhasznú idegen szótára a Budapesti Napló kiadóhivatalánál 1 forint 20 krajcárért megrendelhető.

— **K. Gy. Tardoskéd.** 1. Csak akkor folyamodhatik, ha a kereskedelmi miniszter kirja a tanfolyamra a pályázatot, ez pedig július vagy augusztus hónapokban fog megtörténni. 2. A folyamodvány a tanfolyam igazgatóságához (VIII. Luther-utca 3.) lesz intézendő. A kivételes engedélyért mindenesetre a kereskedelmi miniszterhez kell fordulni, de a tanfolyam igazgatósága után. 3. A tanfolyam tartalma alatt semmiféle hivatalos állást nem vállalhat, mert előadások délelőtti is, délután is tartatnak. — **D. S. I.** Sorsjegyeink utána nézetünk s annak idején ugyanezen a helyen válaszolunk. 2. Adja oda a ruhát egy folt-tisztítónak, az majd kiveszi. 3. Ha az a más leány rokona vagy bizalmas ismerőse a családnak, illik. 4. Nem kell, de illik megköszönni. 5. Az a belügyminiszter dolga. 6. Az Almanachot e hó végén küldjük szét. — **W. J. A gárda** köszöni a kedves megemlékezést. — **Maros.** Még nincs biztos határozás. A teljes vizsgálattal kell lehozni. — **Előfizető jogász.** 1. A második év a heidelbergi egyetemen májusban kezdődik, mindamellett nem nyerhet egy felvételt, ha magyar egyetemre iratkozik át. Németül természetesen kell tudnia. A kollokvium nem kötelező. 2. Attól függ, milyen a munka. **R. J. Budapest.** A felvételt csak akkor számítják be, ha kollokvált. — **H. J. Losonc.** 1. Segéd-személyzetnek elég nyolc középiskola, fogalmazói személyzetnek államtudományi doktorátus kell. 2. Külföldi követségekhez csak az juthat be, aki a keleti akadémiát elvégezte, attasének ezenkívül állam-tudományi doktorátust is kell szereznie.

Napirend.

Naptár. Hétfő, január 16. — Római katolikus: Mar-cel pp. — Protestáns: Marcel. — Görög-orosz: (január 4.) Jo apostol. — Zsidó: Sebath 5. — A nap két reggel 7 óra 28 perckor. — Nyugszik délután 4 óra 21 perckor. — A hold két reggel 9 óra 28 perckor. — Nyugszik este 10 óra 26 perckor.

A kereskedelemügyi miniszter fogad délután 4—5 óráig. A pénzügyminiszter fogad délután 4-től.

A fűdörös magánépítési bizottságának ülése délután 5 órakor az új városházban.

A fűdörös egyesület ülése délután 6 órakor a régi városházban.

Szabad Lyceum. Rosenberg Augustza. A művészetek története délután 5 órától 6 óráig. Lenket Henrik: A német irodalom remekének olvasása délután 6 órától 7 óráig, a IV. ker. kir. régi főreáliskolában. (Reálitanoda-utca földszint jobbra)

A magyar tudományos akadémia III. osztályának ülése délután 5 órakor.

A munkás-egyesület bálja a vigadóban.

Rothauer Teréz dalestelye este fél 8 órakor a Royal-szálló dísztermében.

Az Országos Pázmány-Egyesület választmányi ülése délután 6 órakor saját helyiségében.

A Mária-Remete Boldogságyon kápolna egylet ülése délután 6 órakor, az erzsébetvárosi új templom építési irodájában.

Téli tirlat az új műcsarnokban. Nyitva délelőtti 9-től 12-ig és délután 4-ig. Belépődíj 50 krajcár.

Nemzeti múzeum. Természettörténeti. Nyitva van délelőtti 9 órától 1-ig. A múzeum többi terei 1 korona belépődíj mellett meglátogathatók.

Nemzeti Szalon kiállítás (Ferenciek-tere 9. szám) nyitva délelőtti 9-től este 9-ig. Belépődíj 20 krajcár.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtti 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Iparművészeti múzeum zárva.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtti 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvá-nos könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtti 10—1-ig. Egyetemi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—9-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtti 9—1-ig.

A Hódoló díszteleonnulás. Eisenhut Ferenc óriási kör-képe, látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 órától este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, ke-reskedelem-történeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsar-nokban délelőtti 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órai ugyanott délelőtti 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtti 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakönyvtár, Kere-pesi-ut 20. szám, délelőtti 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Állatkerti nyitva egész nap.

180.000 koronát lehet nyerni egy koronával.

Ez a legkedvezőbb eset az újságírók sorsjátékának részvételénél, miután egy sorsjeggyel négy 20.000 koronás és egy 100.000 koronás nyeresémet lehet nyerni. Legközelebbi húzás már holnap kedden, 1899 január 17-én. Sorsjegyek mindenütt kaphatók. — Vidéki megrendeléseket legpontosabban eszközöl

az újságírók sorsjátékának kezelősége Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. szám.

NEMZETI SZINHÁZ.

Hétfő, 1899. évi január hó 16-án.
Lear király.

Szomorújáték 5 felvonásban Irla: Shakspeare, fordította Vörösmarty Mihály.
Személyek:
Lear Szacsavay Edmünd Gyenes
Francis király Horváth Aggastyán Csabi
A fejedelm Páli Orvos Abonyi
Corwall Bakó Bolond Vizvári
Alban Somló Curan Faludi
Kent Beresényi Goneril Jászay M.
Gloster Egressy Regan Szacsavay
Edgard Mihályfi Cordélia P. Márkus
Kezdete 7 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hétfő, 1899. évi január hó 16-án.
Zárva.

Kedden Roland mester. (3-szor).

VÁR-SZINHÁZ.

Hétfő, 1899. évi január hó 16-án.
Várady Margit k. a vendégléptével;
Mignon.

Regényes opera 3 felt. Zenéjét szerzeszte Thomas A. Szövegét Goethe „Meister Vilmos tanuló évei” című regénye után írta Carré és Barbier. Ford. Ormay F.
Személyek:
Meister Vilmos Arányi Philine Blätterbauer
Lodharlo Beck Antonio Ney B.
Laertes Danóki Arohata Zolnai
Briguet Payer Zafari Tótfalusi
Jarno Kornai Inas Podor
Mignon Várady
Kezdete 7 óraker.

VIGSZINHÁZ.

Hétfő, 1899. évi január hó 16-án.
25-ször:
A tekenősbéka.

Bobozát 3 felvonásban. Irla Leon Gandillot. Fordította Pál J. Béla.
Személyek:
Champalier Góth Adolphe Tapolezai
Léonie Hettyei A. Gibouleau Rónaszéki
Lemarquisné Nikó L. Gibouleau Hunyady M.
Briguet Gál Juliette Varsányi I.
Jumard Hegedüs Angéle Pécsi P.
Kezdete 7 1/2 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

Hétfő, 1899. évi január hó 16-án.
Harmadszer:
Szegény emberek (Bartel Turaser).

Dráma 3 felvonásban. Irla Langmann Fülöp. Fordította Dr. Ágai Béla.
Személyek:
Turaser Szirmai Wohanka Kovács
Adolf Horváth Hackl Káocsai
Meixner Kiss Zolber Gazi
Nawetter Ternyei Klitsch Horváth
Zachariás Gondos Kropelné Izsóné
Schimmel Szabó Albina Lukács J.
Kezdete 7 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

Hétfő, 1899. évi január hó 16-án.
90-szer:
Aranylakodalom. (1848-1898.)

Látványos színháték 8 képbén, táncal. Irla Reöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete József.
Személyek:
Költay J. Kormányzó Füredi
altábornagy Molnár Boriska Seriegi
Katalin, felesége Szarvassy Pista, vő-
Ilonka Aranyosy legény Odry
Kezd t. 7 1/2 óraker.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Hétfő, 1899. évi január hó 16-án.
Zárva.

Somossy Mulató
Albrecht Ferenc, bérlo.
Kezdete 8 óraker, vége 12 óraker.
Ma
RECLAM ASSZONY
nagy modern szenzációs balett, énekkel, 3 képbén
Első fellépte:
Les 5 Lutteuses
első párisi birkozónék, a FOLIES BERGÉRES-ből
Mától kezdve mindennap hölgybir-
kózás,
Valamint a nagy szenzációs művész-
programm.
Minden ünnep és vasárnap két előadás.

Lakodalmi
ajánlóknak. Finom és esz-
nos kivitelűnké fogva ha-
tásos és feltűnő olesó szo-
badiszkek. Olajfontányok,
acémetszetek, aquareliek,
szentképek, mahagoni-oz-
lopok, irászatok, üllékek,
ctagerek, consolok, ülő-
kényeztető, donányzó, szer-
vir és jousaszatok, írő-
készletek, falitányérok, pa-
ra-
vanok, areképtartók,
állólampák selyem ernyő-
vel, pálna-edények, szob-
rok, órák, porcellán, bronz
és majolika nippes stb.
Hegedüs Zsigmondnál
Andrássy-ut 56. 6544

Kitűnő fűszer-
üzlet, közel a főváros-
hoz, gyárak közelében 40000 ftd
évi forgalommal más vállalat
miatt szabad kézből
eladó. Cim a kiadóhiva-
talban. 2089

Jó forgalmu
cukorka, csemege és tej
üzlet, egy fővárosi iskola
mellett nagyon élénk hely-
lyen 1899. január, esetleg
február hó 1-ére olesón
eladó. Cim a kiadóhiva-
talban. 2008

Kiss József
összes
költeményei.
Első teljes kiadás, mely a
Jehova és móse a varrógép-
ről című hosszabb költe-
ményeket is tartalmazza.
Ára a költő aerképével dí-
szes vászonkötésben 1 ftd
50 krajcár.

Ez a legszebb, leg-
olesőbb s legkedvel-
tebb AKKALMI
ajándék.
Végekre postai bérmentes
küldéssel 1 ftd 60 kr., ha
ez összeg előre küldetik be.
Kapható a „BUDAPESTI
NAPLO” kiadóhivatalában.

LOLEGET
sorsjegyekre
és
értékpapirokra
bármily összegre legolesó-
ban ad
Kormos Gyula és Tsa
bank- és váltóüzlete
V., Dorottya-utca 5.

Miniátar-harmonium
3, 4 és 4 1/2 kotávval. Arak
24 ftdől 60 ftdig.

Sternberg Armin és Tosty.
hangszergyár.
cs. és kir. udv. szállitók
BUDAPEST.
Kerepesi-ut 36. sz.
Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. Zenepalota.
Vidékre árjegyzéket díj-
mentesen küldünk.

Csak 14 ftd 75 kr.
4 köbméter (1 öl) selejtes kemény
tüzi-fa
felaprítva, házhoz szállitva, pincébe hordva.
Lustig és Tsa Tüzifa-raktár Felső-rakpart 2/3.
Városi Iroda: Erzsébet-tér 15.
Telephon 29 65. sz.

COPYING
OFFICE.
Bárminemű irás-
munkákat, leírás-
sokat, sokszorosí-
tásokat és fordí-
tásokat minden
nyelven elvállal
a „YOST” írógép-
részevény-társaság.
Budapest, Erzsé-
bet-körut 9-11.
New-York palota.

Olesó arany és
ezüsteladás,
valamint a legszebb ék-
szertárgyak, u. m.: arany
férfi láncok grammja 85
kr., arany férfiorák 16 ftd,
arany női órák 10 forint,
gyémántgyűrűk, fülbeva-
tók, bronztűk, 6 ftd 50 kr-
től kezdve.
12 darab valói ezüst evő-
eszköz 6 ftd 25 kr., étkezé-
szervizek 12 személyre
140 ftd, 6 személyre 75
ftdtől kezdve.
Girandolok, gyertyatartók,
tálcák és szakmába vá-
gó cikkek grammja 6 kr,
minden darab hivatalos
fémjelzéssel van ellátva.
Veszünk zálogházi
cédulákat.
Grünberger A. Béla
örökseil
Budapest, Városház-tér 9.
(Haris-bazár) I. em., ajtó
23. Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.

HOTEL
„Páris” szálloda
BUDAPEST.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 ftdtől felj.
Fürdőszobák és villamvilágítás, elegáns kávé-
ház, étterem és Bachuszpince, hol az olesó
árak nappal ugyanazok maradnak, mint eddi; csak
este koncert mellett 10%-os áremelés.
Kiváló tisztelettel
SIMON PÁL,
szállodás.

Február hó
1-ére vagy 15-éne kiadó
egy szép tágas két abla-
kos utcai szoba a IV. ker-
ületben, egy vagy két
uri ember részére, eset-
leg teljes ellátással, szives
tudakozás e lap kiadó-
jában tudható címen. 2092

Orvosi rendelő-intézet

Idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára
Budapest, V., váci-körut 18. sz. alatt.
Évek során ki lett próbálva és pártatlan gyógy-
hatásának bizonyult
Dr. Kovács I.
egy. orvosudor
hámopatiái gyógymódja amelyvel kizárólagos-
an a vér utján gyökeresen kigyógyít: asth-
mát, nábjakot, sápkórászat, sziv- és
gyomorbántalmakat, köszvényt — még
a legsúlyosabb formát is — súlyos idegbe-
jakt (micraime, álmatlanság, szédülés, hysteria és
neurasthénia, kezdődő agygyulladás és elme-
zavar, agygerincbántalom)
makacs vér- és bőrbetegségeket
Egyetlen és legbiztosabb védelem
szélhűdés, kezdődő vakság és
elmezavar ellen.
A díjazás mérsékelt.
Rendelés naponta 9-11-g és fél 3-6-gig.
Meghívásra beteget látogat.

Kávémagazin Budapestben.

KÁVÉ
elvámolva, külsőmentesen házhoz szállitva.
K titűnő
nőség.
Egyes fajokat vegyesen is küld:
BELÁK ISTVÁN
kávé- és tea kivitteli Galoto,
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. sz.
Telefon 61-75.
Átmeneti raktár Piume.

Elismert legjobb mosószer
LESSIVE PHÉNIX
Picot J. szabadalma, Páris.
55 éremmel kitüntetve.
Fehérnemű-
mosásra
egymagában
szappan nélkül,
szóda, hamu és
chlor nélkül!
Lessive Phénix
mindent legjob-
ban mos!
!!KEZESSÉG!!
Budapesti főraktár: SALAMON H. Károly-körut 17.
Lessive Phénix
kapható Magyarországon minden fűszerkereskedésben és droguistájánál.
Csomagokban fenti rajz szerint árusittatik.
Budapesti főképviselet: Lövy D., VII., Dob-u. 84.
Gyár: Osztr.-Magyar Monarchia részére: Vác.

NINGS CUKORKA
KOHOGÉS ES REKEDTSEG
ELLEN
mely otyannyra ajánlva lett az orvosoktól,
mely otyannyra bevált,
mely otyannyra elismervé lett,
mely otyannyra be van vezetve,
mely otyannyra malátatartalmu,
mely oly nagy elismerésben részesült császarak,
királyok, hercegek részéről és ki lett tüntetve
arany- és ezüst-érmekek; mely otyannyra eny-
hítőleg és nyálkaoldólag hat és 50 év óta kitűnő
tulajdonságainál fogva legjobb eredménnyel
használtatik, miről ezekre menő elismerő nyi-
latkozások adnak tanuságot, köztük orvosi szak-
tekinélyektől és mint
HOFF JÁNOS
MALATA-CUKORKAI
Egy doboz ára 10 kr., egy zsákó ára 30 kr.
Kapható az összes gyógyszerárakban, drogu-, csemege-
és fűszerkereskedésben. Magyarországi kizárólagos fő-
raktár:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerár
BUDAPEST, Király-utca 12 sz.